



KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen

Center for Økonomi

NOTAT

Til Økonomiudvalget

12-06-2014

Revisionsberetning for regnskab 2013

Sagsnr.
2014-0111314

Københavns Kommune har modtaget revisionsberetningerne for regnskab 2013 fra Deloitte den 11. juni. Beretningerne indeholder:

Dokumentnr.
2014-0111314-1

- Revisionsberetning vedrørende årsregnskabet.
- Revisionsberetning vedrørende kommunens administration af byfornyelsesområdet.
- Revisionsberetning vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion.

Sagsbehandler
Eva Kjærtsholtsen

I beretningen angiver Deloitte følgende:

"Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2013 i alle væsentlige henseender er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. som sammenligningstal i regnskabsopgørelsen for regnskabsåret 2013 medtaget det af Borgerrepræsentationen godkendte budget for 2013. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision."

I vedlagte notat gennemgås hovedlinjerne i beretningerne og den videre proces.

Der er 4 nye revisionsbemærkninger i beretningen, 2 i hovedberetningen og 2 i beretningen på det sociale område. Derudover er der 4 overførte bemærkninger fra tidligere år, i alt 8 bemærkninger. I nedenstående tabel ses revisionsbemærkningerne siden regnskab 2009. Antallet af revisionsbemærkninger er faldet fra 2012 til 2013 fra 13 til 8.

Center for Økonomi

Rådhuset, 2. sal, 37
1599 København V

Mobil
2496 8330

E-mail
evk@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

Tabel 1. Revisionsbemærkninger 2009-2013

	2009	2010		2011		2012		2013	
	Nye bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger
Finansielle område	25	14	15	10	9	4	3	2	3
Sociale område	14	13	7	10	7	4	2	2	1
	39	27	22	20	16	8	5	4	4
I alt	39	49		36		13		8	

De nye revisionsbemærkninger på det finansielle område omhandler:

1. Udbetalinger til medarbejdere foretaget uden om lønsystemet.
2. Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling.

Både punkt 1 og 2 er på tværs af alle forvaltninger og optræder derfor under Økonomiudvalget.

De nye revisionsbemærkninger på det sociale område omhandler:

3. Ledelsestilsyn og interne kontroller under Socialudvalget.
4. Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelsen vedrørende sociale ydelser under Socialudvalget.

Derudover er der 3 overførte revisionsbemærkninger på det finansielle område, som omhandler:

5. Bevillingssystemet til finansposter.
6. Periodiseringsfejl af lønrefusion.
7. Mangelfuld lønadministration.

Punkterne 5-7 er ligeledes på tværs af alle forvaltninger og optræder derfor under Økonomiudvalget.

Den overførte revisionsbemærkning på det sociale område omhandler:

8. Interne kontroller – betaling af regninger (medicinudgifter) under Socialudvalget.

Nye revisionsbemærkninger

Ad 1. Udbetalinger til medarbejdere foretaget uden om lønsystemet under Økonomiudvalget.

Der er foretaget en række udbetalinger til medarbejdere uden om lønsystemet.

Der er ikke tale om, at forholdet har medført en væsentlig fejl i årsregnskabet, men der er efter Deloitte's vurdering en risiko for, at kommunen ifalder straf i henhold til skattekontrollovens bestemmelser. Det anbefales derfor, at det præciseres over for forvaltningerne, at reglerne for udbetaling af løn mv. følges.

Ad 2. Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling under Økonomiudvalget.

Revisionen for 2013 har vist, at den grundlæggende risikovurdering og plan for gennemførelse af ledelsestilsyn generelt ikke er udarbejdet, at der generelt ikke er udarbejdet forretningsgange, der angiver roller og ansvar lokalt, samt at der generelt ikke er gennemført og dokumenteret, at der månedligt er foretaget udvidet budgetopfølgning rettet mod udbetalinger, hvor der kun har været én godkender. Endvidere at det anvendte system/workflow ikke fuldt ud understøtter, at der som udgangspunkt skal to godkendere på transaktioner, der medfører en udbetaling.

Deloitte anbefaler på den baggrund at:

- Risikovurdering og plan for ledelsestilsyn udarbejdes
- Forretningsgange vedr. roller og ansvar udarbejdes og implementeres
- Den udvidede månedlige budgetopfølgning udføres og dokumenteres

Ad 3. Ledelsestilsyn og interne kontroller under Socialudvalget.

Punktet omhandler ledelsestilsyn vedrørende:

- Særligt dyre enkeltsager
- Design af kontrol af alternativ modtager
- Tabt arbejdsfortjeneste efter SEL § 42

Ad 4. Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelsen vedrørende sociale ydelser under Socialudvalget.

Refusionsopgørelserne på følgende områder var ikke kvalitetssikret i tilstrækkeligt omfang:

- Sociale ydelser
- Særligt dyre enkeltsager
- Beboerindskudslån

Overførte revisionsbemærkninger

Ad 5. Bevillingssystemet til finansposter.

På bevillingen Finansposter er der – som i tidligere år – observeret betydelige afvigelser mellem budget og regnskab. Kommunens styring af Finansposter har ikke samme tilfredsstillende niveau som bevillingerne til service, anlæg og overførsler.

Ansvarsfordelingen på finansposter er, at Økonomiudvalget har ansvaret for de overordnede regler på området, mens budgetlægning og regnskabsføring af finansposter er forvaltningernes ansvarsområde. Deloitte anbefaler, at forvaltningen fortsat har fokus på at sikre, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal, samt at den beskrevne fokus på bevillingssystemet for finansposter opretholdes fremadrettet.

Ad. 6. Periodiseringsfejl af lønrefusion.

Deloitte anførte i beretningen for 2012, at der i lighed med tidligere år var konstateret en periodiseringsfejl af lønrefusion på ca. 70 mio. kr. (manglende indtægtsføring i 2012).

Periodiseringsproblemstillingen blev forventet løst i 2013 i forbindelse med, at bogføring af lønrefusioner under alle kommunens udvalg samles i Koncernservice, samtidig med at der udarbejdes en fælles bogføringspraksis. Deloitte har konstateret samme periodiseringsfejl for 2013, hvor fejlen udgør 110 mio.kr.

Kommunen valgte på baggrund af manglende data ikke at periodisere indtægten i 2013, men at periodisere indtægten i regnskab 2014 efter afklaring af datagrundlaget. Denne beslutning er ikke i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis.

Det bemærkes, at forholdet ikke har hverken realøkonomisk eller likviditetsmæssig betydning for kommunen, idet der er tale om en ændret bogføringsmæssig periodisering mellem regnskabsår.

Ad 7. Mangelfuld lønadministration.

Ved revisionen af lønområdet i årene 2009-2011 blev det konstateret, at mange enheder ikke havde kendskab til eller efterlevede de af forvaltningerne fastsatte retningslinjer. I 2012 var det revisionens opfattelse, at forvaltningerne med enkelte undtagelser generelt har implementeret gode og veldokumenterede kontroller, som er i overensstemmelse med de "Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i Københavns Kommune".

I 2013 er stort set alle lønmedarbejdere flyttet fra de enkelte forvaltninger til KS. Ultimo 2013 er det kun lønmedarbejdere, som er tilknyttet de decentrale enheder i BIF og BUF, som ikke er overført til

KS. Det er under revisionen konstateret, at der mangler fælles arbejds- og forretningsgangsbeskrivelser på lønområdet efter, at stort set alle lønmedarbejdere er overført til KS.

Det er dog Deloittes samlede vurdering, at de basale lønprocedurer i Københavns Kommune har fungeret i den reviderede periode.

Ad. 8. Interne kontroller – betaling af regninger (medicinudgifter) under Socialudvalget.

Punktet omhandler kontrol af medicinafregning.

Revisionsbemærkningen videreføres indtil Københavns Kommune får nyt økonomisystem, der kan understøtte dokumentationskravet.

Besvarelsene af revisionsbemærkningerne vil blive forelagt udvalgene jf. nedenstående tidsplan.

Videre proces.

Aktivitet	Deadline
Fagudvalg godkender udvalgenes bemærkninger til beretningen	19. august
Økonomiudvalget oversender udvalgenes (inkl. ØU) besvarelser til Revisionsudvalget	26. august
Revisionsudvalget fremsender Revisionsbetænkning vedr. revision af regnskab 2013 til Økonomiforvaltningen	18. september
Økonomiudvalget behandler revisionsbetænkningen	30. september
Borgerrepræsentationen behandler revisionsbetænkningen, og godkender endeligt regnskab 2013	9. oktober

Bilag:

Revisionsberetningerne for 2013 vedrørende årsregnskabet

Revisionsberetning vedrørende kommunens administration af byfornyelsesområdet.

Revisionsberetning vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion inkl. bilag 1-3.

Den uafhængige revisors påtegning

Til Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Københavns Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013. Årsregnskabet, jf. siderne 50–64 i årsrapporten for Københavns Kommunes regnskab for regnskabsåret 2013 og siderne 1–276 i Udvalgsregnskaber og obligatoriske oversigter, omfatter bl.a. Udgiftsbaseret regnskab, omkostningsbaseret regnskab, balance og noter, anvendt regnskabspraksis, finansieringsoversigt, balance og diverse oversigter. Årsregnskabet er udarbejdet efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionsskik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller

fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for kommunens udarbejdelse af et årsregnskab. Formålet hermed er, at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2013 i alle væsentlige henseender er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. som sammenligningstal i regnskabsopgørelsen for regnskabsåret 2013 medtaget det af Borgerrepræsentationen godkendte budget for 2013. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

København, den 11. juni 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab


Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor


Ulrik Benedict Vassing
statsautoriseret revisor

Københavns Kommune

Revisionsberetning for 2013 vedrørende årsregnskabet

11. juni 2014

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Revision af årsregnskabet	3
2.1 Årsregnskabet	3
2.2 Konklusion på den udførte revision	3
3. Revisionsbemærkninger til årsregnskabet	5
3.1 Revisionsbemærkninger for 2013	7
3.1.1 Udbetalinger til medarbejdere foretaget uden om lønsystemet	7
3.1.2 Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling – revisionsbemærkning nr. 2	8
3.2 Revisionsbemærkninger, der er overført fra tidligere år	9
3.2.1 Bevillingssystemet – revisionsbemærkning nr. 4 fra 2012	9
3.2.2 Periodiseringsfejl af lønrefusion (revisionsbemærkning nr. 4 fra 2010)	11
3.2.3 Mangelfuld lønadministration (revisionsbemærkning nr. 1 fra 2011)	12
3.3 Revisionsbemærkninger vedrørende områder, der er omfattet af statsrefusion	14
4. Kommentarer til årsregnskabet i øvrigt	14
4.1 Socialforvaltningens handleplan	14
4.2 Momsrefusion vedrørende plejefamilier	15
5. Revision af årsregnskabet	16
5.1 Revisionsstrategi	16
5.2 Intern Revision	17
5.3 Drøftelser med ledelsen om besvigelser	17
5.4 Væsentlige revisionsområder	18
6. Redegørelse for den udførte finansielle og juridisk-kritiske revision	20
6.1 Udligning, tilskud og skatter	20
6.2 Løn	20
6.3 Omkostningsdisponering og udbetalinger	20
6.4 Sociale udbetalingsystemer	21
6.5 Sociale områder med statsrefusion	21
6.6 Øvrige revisionsområder	21
6.7 Omkostningsbaseret regnskab	21
6.8 Finans- og regnskabssystemet samt finansiell status	22
6.9 Økonomistyring og bevillingssystemet	22

6.10 Låneoptagelse	22
6.11 Kasseområdet - servicebesøg	23
6.12 Gennemgang af generelle it-kontroller	23
6.13 Balanceposter	24
6.14 Obligatoriske oversigter til regnskabet	24
7. Redegørelse for den udførte forvaltningsrevision	24
7.1 Lovpligtig forvaltningsrevision	24
7.2 Dyberegående forvaltningsrevision	25
7.2.1 Analyse af forvaltningernes beregninger og rapportering af produktivitet	25
7.2.2 Styring af indkøbsområdet – Opfølgning på forvaltningsrevision for 2012	25
7.2.3 Den økonomiske opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud	26
7.2.4 Registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager – opfølgning på forvaltningsrevision fra 2012	27
8. Opfølgning på Revisionsudvalgets revisionsbetænkning for 2012	28
9. Øvrige oplysninger	31
9.1 Ledelsens regnskabserklæring	31
9.2 Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	31
9.3 Eftersyn af Borgerrepræsentationens beslutningsprotokoller og overholdelse af god bogføringsskik	32
9.4 Andre opgaver	33
10. Afslutning	34
10.1 Erklæring	34
Bilag 1 Oversigt over de i årets løb afgivne revisorerklæringer og revisionspåtegninger mv.	35
Bilag 2 Revisionens formål, udførelse og omfang samt ansvarsfordeling	40

Revisionsberetning for 2013 vedrørende årsregnskabet

1. Indledning

I forbindelse med at der med virkning for 2014 er tiltrådt nye medlemmer i Borgerrepræsentationen, har vi fundet anledning til at fremhæve følgende afsnit fra revisionstilbuddet for årene 2014 - 2017, hvor vi blev valgt.

Med udgangen af 2013 har vi været revisor for Københavns Kommune i 5 år.

Københavns Kommune har i dag en meget robust økonomi. Vi har givet vores bidrag til, at Københavns Kommune i dag har en robust og velfungerende økonomistyring og regnskabsafklæggelse, som hele tiden er under udvikling og forbedring.

Københavns Kommune og Deloitte har med et moderne udtryk været på en fælles rejse på det økonomiske, regnskabsmæssige og revisionsmæssige område. Set fra vores side vil vi gerne fremhæve følgende områder, hvor Københavns Kommune har rykket sig markant de sidste 4-5 år:

- **Økonomistyring** – kommunen har over perioden ikke oplevet væsentlige budgetoverskridelser, og samtidig er økonomistyringen fortsat i udvikling – også på forvaltningsniveau.
- **It-området** – revisionen af dette område startede med revisionsbemærkninger på stort set alle områder. Ved den netop afsluttede 2013-revision er der ingen revisionsbemærkninger. Effekten heraf er, at Københavns Kommune, der er afhængig af en sikker afvikling af it, nu har et langt mere sikkert it-miljø på løn-, økonomi- og regnskabsområdet, og risikoen for såvel tilsigtede som utilsigtede fejl er langt mindre end tidligere.
- Den største enkelte udgift i Københavns Kommunes regnskab er **løn**, og det er derfor vigtigt, at håndteringen af løn foregår forsvarligt. I samarbejde med Intern Revision – som har bistået med lønrevisionen – har vi bidraget til, at der i dag foretages sædvanlige afstemninger af løn, finans og skat, samt at der findes og bruges obligatoriske forretningsgange på tværs af kommunen. Herudover er der oprettet en afstemningsenhed, der sikrer kontinuitet og kvalitet i håndteringen af afstemninger og periodiseringer.
- **Statsrefusionsområdet** vedrørende sociale overførsler udgør årligt ca. 5 mia. kr. Revisionen af det sociale område i BIF og SOF var i de første 2-3 år kendetegnet ved meget store fejlprocenter i sagsbehandlingen og deraf følgende krav til berigtigelser (tilbagebetaling af hjemtagne refusioner) for de to forvaltninger. Efter nogle svære år for både BIF og SOF samt Deloitte er det

imidlertid lykkedes at få etableret et godt og meget konstruktivt samarbejde. Der har resulteret i et væsentligt fald i fejlprocenten i sociale sager og en væsentlig forbedret refusionshåndtering.

- I de første år gik mange af revisionsbemærkningerne på manglende eller mangelfulde **forretningsgange**. Også på dette område har forvaltningerne positivt taget mod kritik og anbefalinger, således at der for 2013 kun er enkelte revisionsbemærkninger, der vedrører forretningsgange. Gode forretningsgange er sammen med kompetente medarbejdere det bedste middel til at sikre en stabil og robust økonomi- og regnskabsrapportering.
- Den årlige **momsrefusionsopgørelse** til Økonomi- og Indenrigsministeriet udgør ca. 2 mia.kr. På det kommunale område er momsreglerne, "positivlisten" og SKAT-moms formentlig noget af det mest udviklede, der findes sammen med statsrefusionsreglerne. På det område har vi arbejdet tæt sammen med forvaltningerne for at sikre korrekt hjemtagelse af moms. Samarbejdet har medført en langt større forståelse for betydningen af kontering mv., således at kommunen i de senere år har hjemtaget større beløb i forhold til tidligere. Korrektioner er tillige blevet foretaget med tilbagevirkende kraft (5 år).
- I såvel det gamle som det nye revisionstilbud har Deloitte lagt stor vægt på **værdiskabende revision**, såvel kvantitativt som kvalitativt. Kvantitativt har vi i den forløbne periode sammen med forvaltningerne bidraget til, at Københavns Kommune har kunnet hjemtage i alt ca. 630 mio.kr. i "Realøkonomiske gevinster" i form af ekstra statsrefusion og moms, hvoraf ca. 330 mio.kr. vedrører "Farvergadesagen".

Ovenstående har konkret udmøntet sig i, at vi for 2013 alene har afgivet 8 revisionsbemærkninger mod 2010, hvor vi afgav 49 revisionsbemærkninger. De færre revisionsbemærkninger er udtryk for en langt **større kvalitet** på økonomi- og regnskabsområdet.

Revision 2013

Vi har afsluttet revisionen af årsregnskabet for 2013 for Københavns Kommune. Omfang og væsentlige observationer samt konklusioner fra revisionen fremgår af denne beretning. I beretningen gives revisionsbemærkninger til væsentlige forhold.

Observationer og forventede revisionsbemærkninger har tidligere været forelagt forvaltningerne i et **direktionsnotat**. Direktionsnotaterne er fremsendt til direktionerne og har dannet eller vil danne grundlag for en orientering af de respektive udvalg.

I nærværende beretning afgives de endelige revisionsbemærkninger til kommunens besvarelse.

Denne beretning omfatter revisionen af årsregnskabet for 2013. Vi har endvidere afgivet beretninger om sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion, samt om kommunens administration af byfornyelsesområdet for 2013.

2. Revision af årsregnskabet

2.1 Årsregnskabet

Det af os reviderede årsregnskab omfatter årsregnskab (siderne 50–64 i årsrapporten) samt Udvalgsregnskaber og obligatoriske oversigter, siderne 1–276, der udviser følgende hovedtal:

	2013 mio.kr.	2012 mio.kr.
Udgiftsbaseret resultat	693,9	-235,7
Omkostningsbaseret resultat, overskud	2.293,8	1.376,7
Aktiver	49.020,4	47.413,5
Egenkapital	16.863,3	14.371,7

Borgerrepræsentationen har den 25. april 2013 oversendt regnskabet til revisionen.

2.2 Konklusion på den udførte revision

Som afslutning på revisionen har vi forsynet kommunens regnskab med efterfølgende revisionspåtegning. Revisionspåtegningen er uden forbehold, men med en supplerende oplysning, der alene er medtaget af hensyn til regnskabslæseres forståelse af revisionspåtegningen, og dermed ikke skal opfattes som en kritisk bemærkning. Den supplerende oplysning fastslår blot at det godkendte budget for 2013, som er anført som sammenligningstal ikke er revideret. Denne supplerende oplysning er et krav i henhold til revisionsstandarderne og afgives for alle kommuner.

Den uafhængige revisors påtegning

Til Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Københavns Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013. Årsregnskabet jf. siderne 50–64 i årsrapporten for Københavns Kommunes regnskab for regnskabsåret 2013 og siderne 1–276 i Udvalgsregnskaber og obligatoriske oversigter omfatter bl.a. Udgiftsbaseret regnskab, omkostningsbaseret regnskab, balance og noter, anvendt regnskabspraksis, finansieringsoversigt, balance og diverse oversigter. Årsregnskabet er udarbejdet efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udførelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionskik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. Dette kræver at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for kommunens udarbejdelse af et årsregnskab. Formålet hermed er, at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2013 i alle væsentlige henseender er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. som sammenligningstal i regnskabsopgørelsen for regnskabsåret 2013 medtaget det af Borgerrepræsentationen godkendte budget for 2013. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision."

3. Revisionsbemærkninger til årsregnskabet

Af styrelseslovens § 7 fremgår bl.a.:

"Revisionen skal gøre bemærkning, hvis den mener, at regnskabet ikke er rigtigt, eller at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, ikke er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, jf. § 42, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Revisionen skal tillige gøre bemærkning, hvis den mener, at udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, jf. § 42, stk. 2, 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Revisionens bemærkninger efter 2. pkt. henholdsvis 3. pkt. skal fremgå særskilt af beretningen."

- og endvidere af samme § stk. 2:

"Beretningen forelægges økonomiudvalget og for så vidt angår bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under økonomiudvalget tillige den pågældende kommunale myndighed til besvarelse, inden kommunalbestyrelsen i et møde træffer afgørelse om revisionens bemærkninger og om eventuelle andre spørgsmål vedrørende det pågældende regnskab."

Dette indebærer, at revisor skal vurdere om konstaterede fejl og mangler fundet i forbindelse med revisionen af kommunens årsregnskab, er så væsentligt, at der skal gives bemærkning herom i revisionsberetningen. Ved vurderingen heraf lægger vi bl.a. vægt på følgende:

- om fundne fejl er så væsentlige, at regnskabet for en læser uden denne information vil være misvisende (i sådanne tilfælde vil der samtidig blive taget forbehold i vores revisionserklæring for den pågældende mangel)
- om overskridelser/afvigelser i forhold til meddelte bevillinger er væsentlige og/eller der ikke er sket tilstrækkelig forklaring herpå i regnskabsbemærkningerne
- om der er konstateret væsentlige mangler i kommunens forretningsgange og interne kontroller, der enten har resulteret i – eller indebærer risiko for – væsentlige fejl i regnskabsførelse og dermed usikkerhed omkring økonomirapporteringen eller afledt deraf manglende budgetoverholdelse, likviditetsstyring mv.
- om forvaltningen af kommunens midler efter vores opfattelse ikke varetages i overensstemmelse med ”god forvaltningsskik”
- om der er risiko for besvigelser som følge af svagheder i kommunens betalings- og/eller registreringssystemer eller kontrolsystemer i øvrigt
- om kommunen har tilrettelagt en effektiv risikostyring eller, om vi vurderer, at der er forøget risiko for tab som følge af mangler heri
- om der er begået fejl/lovovertrædelser, der indebærer risiko for ansvarspådragelse for ledelse eller medlemmer af Borgerrepræsentationen

Der skal være tale om alvorlige fejl/mangler, der efter vores opfattelse nødvendiggør indføjelser af en revisionsbemærkning i revisionsberetningen med det formål, at medlemmer af Borgerrepræsentationen orienteres herom tillige med en redegørelse for de iværksatte tiltag til afklaring heraf.

Mindre væsentlige forhold konstateret i forbindelse med revisionen rapporteres til respektive institutioner, direktører og andre ansvarlige for at følge op herpå.

Revision 2013

Vores revision af Københavns Kommunes årsregnskab for 2013 har givet anledning til i alt 7 revisionsbemærkninger. Af de afgivne revisionsbemærkninger kan:

- 2 revisionsbemærkninger henføres til 2013
- 2 revisionsbemærkninger er relateret til socialrevisionen jf. revisionsbemærkning nr. 3-4 i revisionsberetningen vedrørende de sociale områder, hvortil der henvises.
- 4 revisionsbemærkninger, der er overført fra tidligere år, hvoraf den ene vedrører socialrevisionen

I følgende tabel vises udviklingen i antal revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskaberne 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013, hvor vi har varetaget revisionen af Københavns Kommunes regnskaber. Bemærkningerne er opdelt i finansielle bemærkninger og bemærkninger vedrørende udgifter med statsrefusion samt for hvert af disse områder opdelt i nye bemærkninger og i overførte bemærkninger. Overførte bemærkninger er bemærkninger, der ikke er blevet afsluttet i det følgende år, men først i et senere år.

	2009	2010		2011		2012		2013	
	Nye bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger	Nye bemærkninger	Overførte bemærkninger
Finansielle område	25	14	15	10	9	4	3	2	3
Sociale område	14	13	7	10	7	4	2	2	1
	39	27	22	20	16	8	5	4	4
I alt	39	49		36		13		8	

Tabellen viser, at der fra 2012 til 2013 er et fald i antallet af de samlede revisionsbemærkninger fra 13 til 8. De finansielle revisionsbemærkninger er faldet fra 7 til 5, mens revisionsbemærkningerne på det sociale område er faldet fra 6 til 3.

I direktionsnotaterne til de enkelte forvaltninger, som er sendt til forvaltningerne i maj 2014, og som danner grundlag for en orientering af udvalgene, indgår de foreløbige revisionsbemærkninger, som vedrører hvert udvalg. I direktionsnotaterne indgår endvidere en række forhold og kommentarer, som ikke har beretningsmæssig karakter, og som derfor kan behandles administrativt. Direktionsnotaterne er af forvaltningerne fremsendt til de respektive fagudvalg med direktionernes kommentarer indarbejdet i henhold til den procedure for revisionsrapportering, som er besluttet af Borgerrepræsentationen 11. februar 2010 (fast track).

3.1 Revisionsbemærkninger for 2013

3.1.1 Udbetalinger til medarbejdere foretaget uden om lønsystemet

Vi har i samarbejde med Intern Revision (IR) i overensstemmelse med godkendt revisionsplan for 2013 foretaget en risikorettet gennemgang af udvalgte større beløbsmæssige udbetalinger i 2013 til forvaltningernes medarbejdere, som ikke er foretaget via lønsystemet.

Ved den stikprøvevise gennemgang er der ikke konstateret forhold, der indikerer, at medarbejdere uretmæssigt har modtaget udbetalinger. Men der er observeret en række udbetalinger, der er foretaget på grundlag af fakturaer, der er udstedt af medarbejderne. Disse honorarfakturaer vil dermed blive betragtet som B-indkomst for modtagerne og skal indberettes som sådan. Der er konstateret enkelte forhold, hvor indberetning ikke har fundet sted. Da der er tale om medarbejdere ansat i Københavns

Kommune, og at disse udfører arbejde for kommunen, kan det ikke udelukkes, at SKAT ved et eventuelt kontrolbesøg vil konkludere, at honorarerne rettelig burde have været udbetalt som A-indkomst, hvorefter kommunen er pligtig til indeholdelse af A-skat mv.

For detaljeret redegørelse henvises til rapporteringen til de enkelte forvaltninger.

Der er ikke tale om, at forholdet har medført en væsentlig fejl i årsregnskabet, men der er efter vores vurdering en risiko for, at kommunen ifalder straf i henhold til skattekontrollovens bestemmelser, og Vi anbefaler, at det præciseres over for forvaltningerne, at reglerne for udbetaling af løn mv. følges.

Udbetalinger til medarbejdere foretaget uden om lønsystemet

Revisionsbemærkning nr. 1

Prioritet



Vedrører: Økonomiudvalget

Vi skal som følge af risikoen for overtrædelse af skattekontrolloven anbefale, at det præciseres over for forvaltningerne, at reglerne for udbetaling af løn mv. følges.

3.1.2 Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling – revisionsbemærkning nr. 2

Det er ledelsens ansvar at tilrettelægge niveauet for hensigtsmæssige og betryggende interne kontroller og sikre, at disse er i overensstemmelse med kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ, bilag om bogføring mv. De interne kontroller omkring bogføring og betalingsformidling i al væsentlighed baseret på:

- at transaktionen som udgangspunkt skal gennemføres med to godkendere
- at der sker en efterfølgende stikprøvevis udvidet budgetkontrol, hvor elektroniske fakturaer kun er godkendt af én person
- at der periodisk foretages budget/bevillingskontrol

I fælles forretningsgang om ledelsestilsyn er det bl.a. anført, at ledelsen årligt skal udarbejde en risikovurdering for ledelsestilsynet, og at denne bl.a. skal indeholde "*en oversigt over de relevante ledelseskontroller, der skal udføres i forbindelse med udvidet budgetopfølgning*". Vedrørende sikring af korrekt bilagsbehandling fremgår det for elektroniske fakturaer, andre udbetalinger mv., at der for "*fakturaer der kun godkendes af én person skal der hver måned foretages en udvidet budgetopfølgning (ledelsestilsyn) af den budgetansvarlige, der skal sikre, at atypiske betalinger opdages, og at der tages skridt til at få korrigeret eventuelle fejl. Det betyder, at der for fakturaer som kun har én godkender, som minimum udføres stikprøvekontrol på 2 % af månedens afsluttede fakturaer, 2 % af månedens posteringsbilag og 2 % af månedens udgiftsbilag under 50.000 kr. Stikprøvekontrol foretages og dokumenteres*".

Revisionen for 2013 har vist, at den grundlæggende risikovurdering og plan for gennemførelse af ledelsestilsyn generelt ikke er udarbejdet, at der generelt ikke er udarbejdet forretningsgange, der angiver roller og ansvar lokalt, samt at der generelt ikke er gennemført og dokumenteret, at der månedligt er foretaget udvidet budgetopfølgning rettet mod udbetalinger, hvor der kun har været én godkender. Endvidere at det anvendte system/workflow ikke fuldt ud understøtter, at der som udgangspunkt skal to godkendere på transaktioner, der medfører en udbetaling.

Bogføring og betalingsformidling med kun en godkender medfører en iboende risiko for fejl i årsregnskabet, herunder fejl forårsaget af besvigelser. Risikoen relaterer sig primært til bevidste fejl, som sædvanligvis søges skjult eller tilsløret.

Vi skal understrege, at vores vurdering ikke er udtryk for, at vi under vores revision har konstateret konkrete forhold, der kunne indikere uregelmæssigheder eller besvigelser, men det skal ses som en understregning af de risici, som kommunen accepterer med det valgte og dokumenterede kontrolniveau.

Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling

Revisionsbemærkning nr. 2

Prioritet



Vedrører: Økonomiudvalget

Vi skal på baggrund af de foretagne observationer anbefale at:

- Risikovurdering og plan for ledelsestilsyn udarbejdes
- Forretningsgange vedr. roller og ansvar udarbejdes og implementeres
- Den månedlige udvidede budgetopfølgning udføres og dokumenteres

3.2 Revisionsbemærkninger, der er overført fra tidligere år

3.2.1 Bevillingssystemet – revisionsbemærkning nr. 4 fra 2012

Vi har gennemgået overholdelsen af kommunens bevillingsregler, herunder at der er indhentet behørig tillægsbevillinger, og at der i forbindelse med regnskabsafslutningen er afgivet tilstrækkelige regnskabsforklaringer, hvor der er konstateret væsentlige afvigelser i forhold til budgettet.

Vi kan på grundlag af vores gennemgang af udvalgsregnskaberne tilslutte os, at der i 2013 har været en tilfredsstillende budgetstyring på bevillingsområderne service, anlæg og overførsler.

Dette niveau er derimod endnu ikke opnået på bevillingen til Finansposter, da der – som i tidligere år – er observeret afvigelser mellem budget og regnskab. Observationerne for indeværende år er:

Under Økonomiudvalget

Forvaltningen har et samlet mindreforbrug på 828,4 mio.kr., svarende til 2,5% af det korrigerede budget på 33.292,2 mio.kr. Mindreforbruget kan henføres til flere forskellige områder, jf. forvaltningens regnskabsforklaringer.

Vi har gennemgået regnskabsforklaringerne, og efter vores opfattelse hviler forvaltningens budgetopfølgning på et validt datagrundlag. Men samtidig må vi konstatere, at forvaltningens budgetstyring ikke har forhindret et betydeligt mindreforbrug. Eksempelvis er der under bevillingsområdet *Skatte, tilskud og udligning* et mindreforbrug på 134,7 mio.kr., hvoraf 37,7 mio.kr. vedrører en fejlpostering af momsrefusion fra 2012, som ikke er medtaget i oktober månedens regnskabsprognose.

Vi skal anbefale, at forvaltningen fortsat har fokus på at sikre, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal.

Under beskæftigelsesudvalget

Forvaltningen har et samlet mindreforbrug på 247,6 mio.kr., svarende til 3,6% af det korrigerede budget på 6.771,3 mio.kr. Mindreforbruget kan henføres til flere forskellige områder, jf. forvaltningens regnskabsforklaringer.

Vi har gennemgået regnskabsforklaringerne, og efter vores opfattelse hviler forvaltningens budgetopfølgning på et validt datagrundlag. Men samtidig må vi konstatere, at forvaltningens budgetstyring ikke har forhindret et betydeligt mindreforbrug. Eksempelvis er det under bevillingsområdet *Efterspørgselsstyrede overførsler* et mindreforbrug på 142,9 mio.kr., hvoraf 84,8 mio.kr. vedrører ekstraordinære refusionsindtægter fra tidligere år, som ikke er medtaget i oktober månedens regnskabsprognose.

Observationerne fra 2012 gav anledning til revisionsbemærkning nr. 4 hvoraf de bl.a. fremgår:

”Vi skal anbefale, at Økonomiudvalget sikrer, at Økonomiforvaltningens tiltag til forbedring af økonomistyringen af kommunens bevillinger til finansposter bliver effektueret.”

Vi anførte under samme punkt:

”Budgetlægning og regnskabsføring af finansposter er forvaltningernes ansvarsområde, men ØKF vil igangsætte tiltag til at opdatere bevillingsreglerne, cirkulæret for budgetopfølgning samt regnskabs-cirkulæret, så der kommer klarere rammer om reglerne for budgetlægning, budgetopfølgning og regnskabsaflæggelse på finansposter. Reglerne vil være på plads inden årets udgang.”

Siden afgivelse af vores beretning er følgende efter det oplyste gennemført:

- I regnskabscirkulæret er opfølgningen på finansposterne præciseret med henblik på en ensartet tilgang til regnskabsforklaringerne, herunder en inddeling i hovedkonto 7, langfristede balanceposter og øvrige balanceposter
- Derudover er bevillingsreglerne præciseret, så det klart fremgår, hvilke områder der skal budgetlægges samt, hvilke retningslinjer der gælder specifikt for hvert af de tre områder
- Det fremgår af cirkulæret for budgetopfølgning, at der vil være fokus på forvaltningernes opfølgning og forklaringer på finansposter

Herudover har ØKF holdt kurser for forvaltningerne vedrørende finansposterne. Vi kan tiltræde de af ØKF foretagne tiltag, der dog først vil blive endeligt implementeret til brug for budgetopfølgningerne og regnskabsaflæggelsen for 2014.

Bevillingssystemet til finansposter – revisionsbemærkning nr. 4 fra 2012

Prioritet



Vedrører: Økonomiudvalget

Vi skal anbefale, at forvaltningen fortsat har fokus på at sikre, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal, samt at den beskrevne fokus på bevillingssystemet for finansposter opretholdes fremadrettet

3.2.2 Periodiseringsfejl af lønrefusion (revisionsbemærkning nr. 4 fra 2010)

Vi anførte i vores beretning for 2012, at der i lighed med tidligere år var konstateret en periodiseringsfejl af lønrefusion på ca. 70 mio.kr. (manglende indtægtsføring i 2012).

Periodiseringsproblemstillingen blev forventet løst i 2013 i forbindelse med, at bogføring af lønrefusioner under alle kommunens udvalg samles i Koncernservice, samtidig med at der udarbejdes en fælles bogføringspraksis. Vi har konstateret samme periodiseringsfejl for 2013, hvor fejlen udgør 110 mio.kr.

Kommunen valgte på baggrund af manglende data ikke at periodisere indtægten i 2013, men at periodisere indtægten i regnskab 2014 efter afklaring af datagrundlaget. Det bemærkes, at forholdet ikke har hverken realøkonomisk eller likviditetsmæssig betydning for kommunen, idet der er tale om en ændret bogføringsmæssig periodisering mellem regnskabsår.

Denne beslutning er ikke i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis.

Periodiseringsfejl af lønrefusion

Prioritet



Vedrører: Økonomiudvalget

Vi skal som følge af den manglende periodisering anbefale, at Økonomiudvalget sikrer, at kommunens indtægter vedrørende lønrefusion periodiseres i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis.

3.2.3 Mangelfuld lønadministration (revisionsbemærkning nr. 1 fra 2011)

Ved revisionen af lønområdet i årene 2009-2011 blev det konstateret, at mange enheder ikke havde kendskab til eller efterlevede de af forvaltningerne fastsatte retningslinjer. I 2012 var det revisionens opfattelse, at forvaltningerne med enkelte undtagelser generelt har implementeret gode og veldokumenterede kontroller, som er i overensstemmelse med de "Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i Københavns Kommune".

I 2013 er stort set alle lønmedarbejdere flyttet fra de enkelte forvaltninger til KS. Ultimo 2013 er det kun lønmedarbejdere, som er tilknyttet de decentrale enheder i BIF og BUF, som ikke er overført til KS. Det er under revisionen konstateret, at der mangler fælles arbejds- og forretningsgangsbeskrivelser på lønområdet efter, at stort set alle lønmedarbejdere er overført til KS.

Det er dog vores samlede vurdering, at de basale lønprocedurer i Københavns Kommune har fungeret i den reviderede periode.

Revisionen af kommunens samlede lønudgifter på 16,5 mia.kr. har ikke afdækket væsentlige beløbsmæssige fejl i regnskabet.

Observationer vedrørende lønrevisionen kan opsummeres således:

- Gennemgangen af 135 personsager (til-/afgange) gav anledning til bemærkninger i 31 sager eller 23%. Hovedparten af bemærkningerne relaterer sig til enten manglende dokumentation eller til sager, som ikke kunne fremskaffes (det sidste punkt skyldes højst sandsynlig, at sagerne er flyttet fra de enkelte forvaltninger til KS). Beløbsmæssigt er fejlene uvæsentlige, men det er væsentligt, at alle personsager er fuldstændige og intakte.
- Det er konstateret, at KS på to afgrænsede områder (fratrædelser og øvrige særlige ydelser (sidstnævnte dækker bl.a. acontoudbetalinger, kørselsgodtgørelse, personaleordninger, enkelte tillæg, ændringer til trækprocent, mv.)) ikke har udført 100% kontrol, jf. de "obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet". KS har efter vejledning fra Intern Revision udtaget en stikprøve på 233 transaktioner ud af de 6.158 transaktioner, som er berørt af den manglende

kontrol. I stikprøven er der fundet fejl i 17% af transaktionerne. Af disse fejl er ca. halvdelen fundet i efterfølgende kontroller, og er allerede blevet korrigeret. Intern Revision har konkluderet, at de konstaterede fejl ikke har væsentlig betydning for regnskabet. KS har udarbejdet handlingsplan til sikring af, at kontrollen foretages fremadrettet og regelsættet overholdes.

- Intern Revision har i henhold til aftale foretaget 35 serviceeftersyn af decentrale enheder i 2013. I den forbindelse er der ikke fundet forhold, som er kritiske for kommunens regnskab. Inden for de testede områder er der dog i 23% af områderne fundet forhold, som medfører risici, der er væsentlige for det enkelte område
- Revisionen har anmodet KS om at lave en opfølgning på medarbejdere med flere ansættelsesforhold. KS har meldt tilbage, at man har opgjort antallet af medarbejdere med flere ansættelsesforhold, og at man har foretaget en delvis gennemgang af de identificerede ansættelsesforhold. KS har vurderet, at en stor del af de uhensigtsmæssige ansættelsesforhold vedrører manglende overholdelse af arbejds- og hviletidsbestemmelserne samt et mindre antal tilfælde, hvor der tilsyneladende ikke er overensstemmelse mellem det præsterede antal timer og det antal timer, der er aflønnet for.
- Der er i lighed med sidste år ikke udarbejdet skatteafstemning af løn til E-indkomst for 2013
- Der er ikke for 2013 indhentet en særlig revisionserklæring vedr. kontroller mv. som er outsourcet til KMD. KS mener, at flere af kontrollerne, som blev afdækket af ovenstående erklæring i virkeligheden også afdækkes af supplerende kontroller i Københavns Kommune. Vi er enige heri. Der er dog enkeltområder (kontrolaktiviteter der vedrører oprettelse/ændringer af lokalaftaler/forhåndsaftaler og alle kontrolaktiviteter relateret til tjenestemandspensionsanvisning), hvor der formentlig ikke forefindes supplerende kontroller. Der bør efter vores opfattelse indhentes en revisionserklæring på områder, der er outsourcet til KMD
- Intern Revision blev i 2013 anmodet om at afgive en erklæring vedrørende afregning af ikke hævede feriepenge til Københavns Kommunes Feriefond for 2010. Intern Revision har i den forbindelse flere gange konstateret, at data har været behæftet med fejl. Intern Revision har derfor bedt KS om at udføre en kontrol og vurdering af afstemningen inden den igen fremsendes og redegøre herfor i et notat. Intern Revision har ultimo april 2014 modtaget den anførte afstemning og tilhørende notat. Intern Revision har på baggrund af materialet konkluderet, at det ikke er muligt at afstemme kommunens indbetaling til Feriefonden med registreringerne i lønsystemet. Som følge heraf kan Intern Revision ikke afgive erklæring vedrørende afregning af ikke hævede feriepenge til Feriefonden for 2010.

Mangelfuld lønadministration

Prioritet



Vedrører: Økonomiudvalget

Vi skal på baggrund af de foretagne observationer anbefale, at der er fokus på, at afhjælpe de nævnte mangler i forbindelse med implementering af relevante forretningsgange og processer efter den endelige samling af lønadministrationen i KS.

Det er over for os oplyst, at KS har påbegyndt udarbejdelse af handleplaner for udarbejdelse af forretningsgange, der fremadrettet vil afhjælpe en væsentlig del af de ovenstående mangler.

3.3 Revisionsbemærkninger vedrørende områder, der er omfattet af statsrefusion

Vi afgiver særskilt revisionsberetning for 2013 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion. Vores revision har givet anledning til 2 revisionsbemærkninger. Disse vedrører:

- Mangler i ledelsestilsyn og interne kontroller
- Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelser

Der henvises i øvrigt til den udarbejdede beretning med tilhørende bilag, hvor der nærmere er redegjort for de nævnte revisionsbemærkninger samt vores øvrige kommentarer.

4. Kommentarer til årsregnskabet i øvrigt

4.1 Socialforvaltningens handleplan

Vi har efter anmodning fra Økonomiudvalget foretaget en særlig opfølgning af de problemstillinger, som blev påpeget af Deloitte i fire direktionsnotater i løbet af 2011 (vedrørende revisionen af regnskab 2010) samt af Intern Revision i rapporter af 24. november 2009 om økonomistyring i SOF og af 2. september 2011 om 18+ enheden.

Vi har i samarbejde med Intern Revision afgivet i alt 5 vurderinger om SOFs handleplan – senest november 2013.

Vi anførte i vores direktionsnotat af 19. juni 2013 om det igangsatte projekt om *Handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen og sikker økonomistyring*, at forvaltningen havde igangsat en fase 2 i handleplanen, der omfattede:

- 1) *Initiativer i handleplanen fra september 2011, der er forsinkede i forhold til den oprindelige tidsplan, og som fortsat kræver særlig ledelsesmæssig bevågenhed*
- 2) *Initiativer i handleplanen fra september 2011, hvor implementeringen er i god gænge, og hvor den ajourførte tidsfrist for slutleverancen endnu ikke er indtrådt*
- 3) *Nye initiativer for øget kvalitet i sagsbehandlingen og sikker økonomistyring*

Vi har foretaget vurdering og afgivet rapport af november 2013 om, hvorvidt aktiviteterne i den oprindelige handleplan (af september 2011) er blevet forankret i den normale drift i Socialforvaltningen (*Sikker økonomistyring*) samt på en gennemgang og vurdering af ledelsestilsyn og de særlige statsrefusionsrelaterede områder (*Øget kvalitet i sagsbehandlingen*).

Vedrørende *sikker økonomistyring* var vores overordnede vurdering pr. november 2013, at de initiativer, der blev implementeret i forbindelse med handleplanen, fortsat er i drift, løbende videreudvikles, og i det væsentligste fungerer. Det er ligeledes vores vurdering, at der i SOF er stor fokus på budgetopfølgningen og løbende udvikling heraf.

Med hensyn til de særlige statsrefusionsrelaterede områder (*Øget kvalitet i sagsbehandlingen*) er det vores vurdering, at det baseret dels på overordnede undersøgelser vedrørende ledelsestilsyn, dels opfølgning på enkeltpunkter, primært relateret til statsrefusionsopgørelserne vurderes, at ledelsestilsynet på områder omfattet af handleplanen for 1. halvår 2013 er effektivt, så de fejl, der løbende opstår i driften, opdages og korrigeres.

Der henvises i øvrigt til det udarbejdede notat af november 2013 for handleplanen, hvor der er foretaget en mere specificeret vurdering af de enkelte områder.

4.2 Momsrefusion vedrørende plejefamilier

Socialforvaltningen har forespurgt, om hvorvidt der var adgang til momsafløftning, jf. momspositivlisten vedrørende løn til private plejefamilier.

Vi har på baggrund af udtalelse fra ministeriet vurderet, at kommunen havde adgang til at hjemtage moms af de pågældende udgifter. Vi var samtidig enige i, at der var mulighed for at foretage regulering af den manglende momshjemtagelse 5 år tilbage, det vil sige perioden 2008–2012. Ifølge en af forvaltningen fremsendt opgørelse kunne kommunen anmelde 30,8 mio.kr. i yderligere momsrefusion, hvoraf 6,2 mio.kr. vedrørte 2008. Vi har foretaget revision af den fremsendte opgørelse og konstateret, at kommunen kunne anmelde 37,1 mio.kr. for den samlede periode, heraf 7,5 mio.kr. for 2008. Under hensyntagen til forældelsesfristen er det opgjorte beløb for 2008 medtaget på en korrigeret momsrefu-

sionsanmeldelse for 2013. Regulering for perioden 2009–2013 vil blive opgjort og anmeldt på momsrefusionsopgørelsen for 2014.

5. Revision af årsregnskabet

5.1 Revisionsstrategi

Med udgangspunkt i styrelseslovens bestemmelser og revisionsregulativet har vi foretaget en vurdering af revisionsopgavens indhold og omfang. Under hensyntagen til kommunens størrelse og kompleksitet er revisionen baseret på en forventning om, at der er tilrettelagt et velfungerende internt kontrolsystem og en pålidelig bogføring. Det forventes herved, at det overordnede kontrolmiljø og de organisatoriske rammer understøtter et velfungerende ledelses- og kontrolsystem, og at der på de enkelte aktivitetsområder er beskrevet og implementeret interne kontroller, som reducerer risikoen for væsentlige fejl til et acceptabelt niveau.

Disse forudsætninger er gældende på alle væsentlige områder. Der henvises dog til revisionsbemærkning nr. 2 vedr. *Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling* og revisionsbemærkning nr. 5 vedr. *mangelfuld lønadministration*.

Vi har ved tilrettelæggelsen af revisionen lagt særlig vægt på kommunens regnskabs- og økonomistyringssystemer. Disse områder omfatter især:

- kommunens generelle it-anvendelse, herunder de grundlæggende krav til transaktions- og revisionsspor
- kommunens grundlæggende regnskabsrutiner og tilknyttede forretningsgange, herunder afstemningsrutiner
- kommunens væsentligste økonomiske transaktionskæder, herunder:
 - lønområdet
 - disponering af omkostninger og anvendelse af betalingssystemer
 - overførsler til personer omfattet af statsrefusion
- kommunens økonomistyring og budgetopfølgning

Revisionen planlægges og udføres på grundlag af en systematisk risikovurdering, således at hovedvægten lægges på de poster i årsregnskabet, de dele af kommunens regnskabs- og rapporteringssystemer samt øvrige forretningsgange, hvor vi vurderer, at risikoen for væsentlige fejl er størst.

Ved revisionen efterprøves, om årsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere

vurderes det, om udførelsen af Borgerrepræsentationens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionen omfatter ikke en gennemgang af samtlige bilag og transaktioner, men udføres ved, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet's rigtighed. I forbindelse hermed tester vi de interne kontroller i det omfang, vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet. I henhold til revisionsstrategien gennemgår vi alle væsentlige områder samt andre udvalgte områder.

For yderligere redegørelse for revisionens formål, udførelse og omfang, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor henvises til bilag 2 til nærværende beretning.

5.2 Intern Revision

Revisionen af årsregnskabet varetages af Deloitte med bistand fra Intern Revision. Det er Deloitte, som har det fulde ansvar for udførelsen af revisionen, og vi udfører review af det arbejde, som Intern Revision udfører. I forbindelse med vores planlægning har vi blandt andet vurderet Intern Revisions ressourcer, kompetence og uafhængighed i forhold til udførelse af revisionsopgaven. Vi har vurderet, at kvaliteten af Intern Revisions arbejder er på et sådant niveau, at vi fuldt ud kan basere vores overordnede konklusion på de af Intern Revision udtrykte delkonklusioner for de områder, som Intern revision har revideret. Det er for 2013 aftalt med Intern Revision, at de væsentligst bistår os med revisionen af løn, balancen og gennemfører institutionsbesøg.






5.3 Drøftelser med ledelsen om besvigelser

I forbindelse med planlægning af vores revision har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser (tilsigtede fejl).

Ledelsen i alle forvaltninger har over for os oplyst, at der efter dens vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at kommunen har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, herunder fejlinformation forårsaget af besvigelser. Ledelsen har oplyst, at der i enkelte mindre sager er konstateret mistanke om misbrug af kommunens midler, samt at kommunen har fulgt op herpå. Herudover har ledelsen ikke kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser. Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

5.4 Væsentlige revisionsområder

Med udgangspunkt i vores kendskab til kommunen samt en overordnet vurdering af væsentlighed og risiko har vi identificeret de i skemaet oplistede væsentlige revisionsområder. Vi har vægtet betydningen af vores observationer på de enkelte revisionsområder ved hjælp af følgende symboler:

Symbol	Betydning
	Der er tale om graverende forhold, for eksempel i form af en sandsynlig lovovertrædelse eller en væsentlig tabsrisiko.
	Revisionsområdet vurderes som ikke betryggende, og der er behov for skærpet fokus fra ledelsen, da der er behov for væsentlige forbedringer. Afgørende/betydelige forhold, hvor vi anbefaler hurtig handling
	Revisionsområdet vurderes som mindre betryggende, og der er behov for opmærksomhed fra ledelsen, da der er usikkerhed eller behov/mulighed for forbedringer.
	Revisionsområdet vurderes som relativt betryggende, og der er alene behov for forbedringer af mindre væsentlig karakter. Øvrige anbefalinger, herunder forhold der påvirker dagligdags aktiviteter.
	Revisionsområdet har ikke givet anledning til kommentarer.

Det bemærkes, at vurderingen gælder for det samlede område, således at der for detailområder kan være forhold, der adskiller sig fra den samlede vurdering.

Nedenfor har vi opstillet regnskabet væsentlige poster og markeret dem med vores konklusioner fra revisionen.

Område	Afsnit	Observation		Rev.bem. jf. afsn.
		2012	2013	
Revisionsområder relateret til regnskabsopgørelsen				
Skatter og udligning	6.1	✓	✓	
Løn og tjenestemandspensioner	6.2	!	!	3.1.1, 3.2.2 og 3.2.3
Omkostningsdisponering og udbetalinger	6.3	!	!	3.1.2
Sociale områder med statsrefusion	6.4 + 6.5	✗	✗	Særskilt beretning
Salg af pladser og brugerbetaling	6.6	✓	✓	
Øvrige revisionsområder	6.6	✓	✓	
Omkostningsbaseret regnskab	6.7	✗	✓	
Revisionsområder som ikke er relateret til regnskabsopgørelsen				
Finans- og regnskabssystemet samt finansiel status	6.8	!	!	3.2.2
Økonomistyring og bevillingssystemet	6.9	!	✓	3.2.1
Lånoptagelse	6.10	✓	✓	
Decentrale institutioner servicebesøg/beholdningseftersyn	6.11	✓	✓	
Generelle it-kontroller	6.12	✓	✓	

Ved vores rapportering i denne beretning er der alene foretaget en overordnet beskrivelse af revisionen for de enkelte områder. Der er ikke specifikt redegjort for de revisionshandlinger, vi har foretaget under de enkelte områder. Såfremt de enkelte områder har givet anledning til revisionsbemærkninger, er disse anført i afsnit 3.

6. Redegørelse for den udførte finansielle og juridisk-kritiske revision

Ved vores rapportering i denne beretning er der alene foretaget en overordnet beskrivelse af revisionen for de enkelte områder. Der er ikke specifikt redegjort for de revisionshandlinger, vi har foretaget under de enkelte områder.

For de områder, som har givet anledning til bemærkninger, er disse anført ovenfor. Nedenfor er kortfattet omtalt revisionen på de områder, som ikke har givet anledning til revisionsbemærkninger.

6.1 Udligning, tilskud og skatter

Tilskud, udligning og skatter er stikprøvevis sammenholdt med de fra SKAT modtagne opgørelser.

6.2 Løn

Revisionen har omfattet:

1. *Revision af de interne forretningsgange og kontroller*

Revisionen har omfattet en vurdering og aftestning af de tilrettelagte kontroller på lønområdet.

2. *Sagsbehandling samt lønudbetaling*

Fra lønsystemet er udvalgt et antal lønsager for tjenestemænd, funktionærer, tjenestemandspensioner og timelønnede inden for kommunens forskellige forvaltningsområder. For de udvalgte personer er detaljeret gennemgået og sammenholdt de udbetalte lønninger, tillæg, diæter og reguleringer mv. med lønkontorets sagsakter og det fra KL modtagne kontrolmateriale i form af lønoverenskomster, lønoversigter og cirkulæreskrivelser angående konkrete afgørelser m.m.

3. *Kontrol og revision af de generelle sikkerhedsprocedurer*

Ifølge aftale har vi foretaget gennemgang af særligt udvalgte personer til sikring af korrekt aflønning til denne personkreds.

Der henvises i denne forbindelse til revisionsbemærkninger under pkt. 3.1.1, 3.2.2 og 3.2.3

6.3 Omkostningsdisponering og udbetalinger

Revisionen har omfattet en vurdering af de tilrettelagte kontroller vedrørende omkostningsdisponering og anvendelse af betalingssystemer.

Vi har foretaget test af kommunens interne kontrol vedrørende attestation og anvisning og har herudover, via udtræk fra databasen, foretaget en analyse af de rettigheder, der er tildelt de enkelte medarbejdere.

Pengeoverførsler gennem udbetalingssystemer indebærer en iboende risiko for besvigelser, idet medarbejdere med adgang til systemet kan oprette og ændre pengestrømme med personlig vinding for øje.

Til imødegåelse heraf etableres der et betryggende kontrolmiljø, som sikrer kontrol af oprettelse/ændring af betalings- og/eller ydelsesmodtager (legalitetskontrol).

Ledelsen har ansvaret for tilrettelæggelsen af hensigtsmæssige og betryggende legalitetskontroller.

Der henvises i denne forbindelse til revisionsbemærkning under pkt. 3.1.2.

Elektroniske betalingssystemer

Vi har foretaget revision af de elektroniske betalingssystemer.

6.4 Sociale udbetalingssystemer

Erklæring fra KMDs revisorer vedrørende udbetalinger gennem de sociale udbetalingssystemer er redegjort i vores beretning vedrørende udgifter, der er omfattet af statsrefusion, hvoraf det fremgår:

Af gældende regnskabs- og revisionsbekendtgørelse fremgår det, at "... kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et edb-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner..."

Vi har påset, at der foreligger sådanne erklæringer fra KMD for de edb-systemer, som kommunen har anvendt i regnskabsåret.

6.5 Sociale områder med statsrefusion

Vores revision af de sociale områder har blandt andet omfattet en gennemgang af sagsbehandlingen og refusionsanmeldelserne og er udført i overensstemmelse med ressortministeriets retningslinjer, jf. særskilt beretning herom.

6.6 Øvrige revisionsområder

Kommunens øvrige udgifter og indtægter er sammenholdt med årets budget og forudgående års regnskabstal, og større afgivelser er stikprøvevis undersøgt. Indtægterne er herudover analyseret og indgår i rotationsplan, hvor vi stikprøvevis har foretaget test af forretningsgange, interne kontroller og bilag.

6.7 Omkostningsbaseret regnskab

Københavns Kommune har valgt at aflægge årsregnskab efter såvel udgiftsbaserede (overskud 693,9 mio.kr. jf. regnskabsopgørelsen) og omkostningsbaserede principper (overskud 2.293,8 mio.kr. jf. resultatopgørelsen). Sammenhængen er beskrevet i den i regnskabet optagne omregningstabel. Den

væsentligste forskel på det udgifts- og det omkostningsbaserede regnskab relaterer sig primært til behandlingen af anlægsaktiver, som forbruges i "*produktionen*" over en periode på mere end 1 år – samt hensættelser. Målingen af aktiver og passiver er baseret på omkostningsbaserede principper, hvor til- og afgang sker i kommunens omkostningsbaserede regnskab.

Vi har foretaget test af kommunens afstemning mellem finanssystemet og øvrige brugersystemer (anlægskartotek mv.) Vi har herudover foretaget test af kommunens kontrol af, at:

- alle væsentlige anlægsaktiver, gældsposter og forpligtelser er medtaget
- alle aktiver og passiver tilhører kommunen og kan henføres til allerede gennemførte transaktioner
- alle beregninger og registreringer foretages i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis
- alle væsentlige regnskabsmæssige skøn, er beskrevet og dokumenteret i fornødent omfang.

6.8 Finans- og regnskabssystemet samt finansiell status

Vi har foretaget test af kommunens afstemning mellem finanssystemet og øvrige brugersystemer, herunder afstemning af fejlkonti. Vi har herudover foretaget test af kommunens kvalitetssikrede balancekonti, herunder fuldstændigheden af, at alle konti er afstemt. Vi har endelig foretaget test af kommunens afstemning af finanssystemet til årsregnskabet inkl. oversigter, samt at årsregnskabet overholder lovgivningens regler.

6.9 Økonomistyring og bevillingssystemet

Vi har foretaget gennemgang og test af, hvorvidt de udmeldte regler for budgetopfølgning er overholdt, herunder at der er indhentet behørig tillægsbevillinger, og der i forbindelse med regnskabsafslutninger er afgivet tilstrækkelige regnskabsforklaringer, hvor der er konstateret væsentlige afvigelser i forhold til budgettet.

6.10 Låneoptagelse

Vi har stikprøvevis påset, at lånebekendtgørelsens regler er overholdt.

6.11 Kasseområdet - servicebesøg

Intern Revision har i overensstemmelse med godkendt revisionsplan for 2013 foretaget serviceeftersyn inden for udvalgte forvaltningers område. De foretagne eftersyn har omfattet en vurdering af udvalgte forretningsgange og interne kontroller på følgende hovedområder:

- Kasse- og regnskabsområdet
- Indkøbsprocessen
- Kvalitetssikrings- og afstemningsprocessen
- Løn- og personaleområdet
- IT sikkerhed
- Ledelsestilsyn af afstemning af balancekonti samt løn- og personaleområdet

Ved revisionen blev der fokuseret på i alt 28 observationer under ovennævnte områder.

Den gennemførte revision har medført en række observationer, hvoraf flere er anset for væsentlige for de enkelte enheder. Der er i henhold til rapporterne udarbejdet og implementeret handlingsplaner til imødegåelse af disse forhold.

Et af fokuspunkterne er manglende funktionsadskillelse på såvel kasse- og regnskabsområdet som løn- og personaleområdet.

Vi har foretaget gennemgang og vurdering af Intern Revisions rapporter, hvilket ikke har givet anledning til yderligere revisionshandlinger.

6.12 Gennemgang af generelle it-kontroller

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring kommunens væsentlige it-pladformer med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Som led i revisionen af Københavns Kommune har Deloitte revideret den del af de generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav.

Formålet har været at vurdere, om ovennævnte generelle it-kontroller er udformet og implementeret på en hensigtsmæssig måde.

Revisionen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne.

På baggrund af vores revision af de generelle it-kontroller, som vi har vurderet relevante for at understøtte revisionen af årsrapporten for Københavns Kommune, har vi ikke identificeret væsentlige svagheder.

Vi har udarbejdet en detaljeret rapport med vores observationer og anbefalinger fra den foretagne gennemgang. Rapporten er gennemgået med kommunens daglige ledelse.

KMD – Outsourcing

Københavns Kommune har outsourcet væsentlige områder af de generelle it-kontroller til KMD. Københavns Kommune har for de outsourcete områder rekvireret systemrevisionserklæring til verifikation af, at de outsourcete kontroller gennemføres betryggende for de fælles kommunale systemer. Vi har gennemgået erklæringen, og vores gennemgang heraf har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revision af teknisk sikkerhed og relevante generelle it-kontroller hos KMD, understøttende applikationerne KØR, Vagtplan og Udbudsportalen, udført af Deloitte på vegne af kommunen, er afsluttet. I forbindelse med revisionen af de outsourcete kontroller, har vi konstateret, at kontrolmangler rapporteret i 2012 er lukket. Vi har dog i forbindelse med revisionen for 2013, identificeret enkelte nye kontrolmangler, som dog kun er gældende for Udbudsportalen og Vagtplan, og som ikke vurderes at have betydning for vores revision.

6.13 Balanceposter

Revisionen af aktiverne og passiverne i balancen har omfattet en gennemgang af opgørelsesmetoderne og dokumentationen for de omkostningsbaserede poster samt en stikprøvevis gennemgang af afstemninger og dokumentation for tilgodehavender og gældsposter.

Koncernservice har overtaget afstemningsopgaven af balancekonti for flere forvaltninger. Forvaltningerne har dog fortsat ansvaret for at overvåge og følge op på afstemningerne.

6.14 Obligatoriske oversigter til regnskabet

Vi har gennemgået de obligatoriske oversigter til regnskabet. Gennemgangen har ikke givet anledning til særlige kommentarer.

7. Redegørelse for den udførte forvaltningsrevision

7.1 Lovpligtig forvaltningsrevision

Den lovpligtige forvaltningsrevision omfatter en vurdering af, om ledelsen har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved kommunens forvaltning. Herunder er det vurderet, om der er disponeret i overensstemmelse med de overordnede målsætninger, således som de er udtrykt blandt andet i de vedtagne bevillinger og i budgetforudsætningerne.

Forvaltningsrevisionen udføres hovedsageligt udført som en integreret del af den løbende finansielle revision.

Vi har bl.a. baseret vores konklusion om skyldige økonomisk hensyntagen ved forvaltningen på den af kommunens Interne Revision udførte revision. Dette har omfattet gennemgang af kommunens økonomistyring og interne kontrolsystem, supplerende analyser og observationer fra den finansielle revision.

7.2 Dyberegående forvaltningsrevision

7.2.1 Analyse af forvaltningernes beregninger og rapportering af produktivitet

Intern Revision (IR) har på grundlag af et planlægningsnotat af 23. august 2013 undersøgt forvaltningernes udarbejdelse og rapportering af beregninger af produktivitet. Undersøgelsen omfatter alle syv forvaltninger.

Rapporterne redegør for IRs observationer og risikovurderinger og udgør grundlaget for, at forvaltningerne kan arbejde videre med initiativer, som kan styrke produktiviteten i den kommunale opgavevaretagelse. IR har endvidere udarbejdet et inspirationskatalog, som kan danne grundlag for at systematisere det videre arbejde med produktivitetsberegninger i de enkelte forvaltninger.

Det kan oplyses, at IRs konklusion for samtlige forvaltninger er, at der generelt er et potentiale for at forbedre arbejdet med beregninger af produktivitet, der skal understøtte, at forvaltningen af de enkelte forvaltningers aktiviteter varetages på en produktiv måde. Forvaltningerne har generelt ikke formuleret en egentlig målsætning for udarbejdelse og anvendelse af produktivitetsberegninger.

7.2.2 Styring af indkøbsområdet – Opfølgning på forvaltningsrevision for 2012

Revisionen foretog i 2013 en gennemgang og vurdering af indkøbsmuligheder og fakturahåndtering i Københavns Kommune med særskilt vægt på rutinerne i forbindelse med Netbutikken og Workflowprocesserne. Gennemgangen omfattede også reglerne i kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ vedrørende godkendelse af indkøb, ligesom revisionen behandlede en række problemstillinger relateret til indkøbsområdet:

- Systemunderstøttelse af indkøbsrettigheder
- Systemunderstøttelse af godkendelsesfunktionen
- Placering af kontrol
- Ordregodkendelse før disponering af indkøb
- Match mellem ordre og faktura
- Tilvejebringelse af datagrundlag
- Krav til leverandører

Der er i oktober 2013 udarbejdet en status på handleplanerne, der blev igangsat efter indkøbsanalysen, hvortil der henvises. Der er fortsat en række områder, der er i proces, herunder systemunderstøttelse af en bestiller- og godkender-rolle i netbutikken, ligesom der i forbindelse med opdatering af bilag til Kasse- og Regnskabsregulativet skal vurderes, om der er et behov for at indsætte et afsnit om kontroller ved bestillingstidspunkt/ordreafgivelse. Endelig er arbejdet med ajourføring af de beløbsgrænser, der tildeles medarbejdere i Workflow samt manglende systemunderstøttelse, hvor der er krav om 2 godkender, ikke afsluttet i 2013.

Vi skal derfor fortsat anbefale Økonomiudvalget at sikre, at Økonomiforvaltningen og Koncernservice får implementeret de opstillede handlingsplaner i forudsat omfang.

7.2.3 Den økonomiske opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud

Vi anførte i vores beretning for 2012 redegørelse om Intern Revisions undersøgelse af de økonomiske relationer mellem kommunen og de private dagbehandlingstilbud, som Københavns Kommune har indgået undervisningsoverenskomst med, jf. folkeskolelovens bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

Revisionen konstaterede blandt andet, at enkelte tilbud havde realiseret store regnskabsmæssige overskud i perioden 2008–2011. Overskuddene er dels anvendt til forøgelse af egenkapitalen, dels anvendt til udbyttebetalinger. I bilag til undervisningsoverenskomsten fremgår det, at eventuelle overskud skal tilgodese Københavns Kommune i form af fremtidig reduktion af taksterne. Desuden konstateres det, at taksterne i perioden 2007 til 2012 alt andet lige er steget med op til 45%.

Revisionen konkluderede tillige, at BUF ikke havde implementeret tilstrækkelige procedurer med henblik på løbende at overvåge dagbehandlingstilbuddenes overholdelse af de indgåede undervisningsoverenskomster, herunder takstfastsættelsen, og SOF ikke i tilstrækkeligt omfang løbende har fulgt op på de aftalte priser.

I BUFs og SOFs besvarelse nævnes som den grundlæggende problemstilling:

- Hvilken ret og pligt hver forvaltning har i forhold til økonomisk tilsyn og styring ud fra den grundforudsætning, at der ikke er indgået driftsoverenskomst mellem Københavns Kommune og tilbuddene.

Revisionen anbefalede, at kommunen – eventuelt med ekstern juridisk bistand – søgte at løse den grundlæggende problemstilling om rækkevidden af kommunens økonomiske tilsyn og styring af dette udgiftsområde.

Forholdet er efterfølgende blevet mindre aktuelt efter, at de faglige og økonomiske tilsyn er overgået til de centrale tilsyn, således at Københavns Kommune ikke har samme godkendelsesbeføjelser.

7.2.4 Registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager – opfølgning på forvaltningsrevision fra 2012

Vi anførte i vores beretning for 2012, at:

"I slutningen af 2011 anførte medierne, at der i Københavns Kommune, Børnefamiliecenter København i vidt omfang blev foretaget urigtige registreringer af, hvorvidt der var gennemført opfølgning i sager om udsatte børn og unge i overensstemmelse med kravene hertil i lov om social service. Kernen i påstandene var, at lovens bestemmelser i en række tilfælde reelt ikke blev overholdt.

Borgerrådgiveren og Intern Revision har med udgangspunkt i en af SOF afgivet redegørelse for sagen til Socialudvalget foretaget en nærmere vurdering af redegørelsens materiale, herunder af om den heri indeholdte undersøgelse var pålidelig og robust, eller om der eventuelt var behov for yderligere undersøgelser.

SOF har i redegørelsen bl.a. konkluderet, at der ikke er belæg for at antage, at der i Børnefamiliecenter København hersker en registreringspraksis, der er udtryk for systematisk tilsigtet snyd.

Det er Borgerrådgiverens og Intern Revisions vurdering, at undersøgelsen, der danner grundlag for redegørelsen, er behæftet med en række fejl og mangler. Det er endvidere vurderingen, at undersøgelsens omfang er for snævert med hensyn til at afdække alle relevante væsentlige forhold, der øver indflydelse på omfanget af urigtige opfølgningsregistreringer ved udsatte børn og unge.

På den baggrund konkluderer Borgerrådgiveren og Intern Revision, at SOFs undersøgelse ikke er tilstrækkelig robust til at udgøre et hensigtsmæssigt grundlag for at bedømme omfanget af urigtige registreringer, samt at SOF ikke i tilstrækkelig grad har afdækket årsagerne til, at sådanne fejlagtige registreringer finder sted."

Socialforvaltningen har på baggrund af den rejste kritik foretaget fornyet undersøgelse af, hvorvidt registreringer af opfølgning i børnesager opfylder af servicelovens krav. Der er i denne forbindelse udarbejdet notat af oktober 2013, der udviser, at kravene er opfyldt i 96,1% af de i undersøgelsen omfattede sager. Intern Revision har fået forelagt notatet og har udtalt, at *resultatet af undersøgelsen giver et retvisende øjebliksbillede af registreringspraksis i den undersøgte periode*. Intern Revision påpeger dog en vis statistisk usikkerhed i opgørelsen.

Notatet er forelagt Socialudvalgsmøde den 4. december 2013.

8. Opfølgning på Revisionsudvalgets revisionsbetænkning for 2012

Kommunens revisionsregulativ bestemmer, at Borgerrepræsentationen – i henhold til § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse – nedsætter et Revisionsudvalg, som har til opgave at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisors beretninger.

Økonomiudvalget forsyner Revisionsudvalget med det fornødne materiale, som primært er udvalgenes besvarelser vedrørende årsrevisionsberetningen og delberetninger.

Revisionsudvalget afgiver ifølge revisionsregulativet et udkast til betænkning over beretningen om revisionen af henholdsvis årsregnskabet eller/og delberetningerne til Økonomiudvalget.

Revisionsbetænkningen skal indeholde de bemærkninger, som behandlingen af årsregnskabet, beretningen om revisionen af henholdsvis årsregnskabet og delberetningerne samt Økonomiudvalgets og udvalgenes bemærkninger måtte give anledning til.

I betænkningen fremdrages endvidere sådanne forhold, som efter Revisionsudvalgets skøn kan være af betydning for Borgerrepræsentationen ved bedømmelsen af regnskabet og de dispositioner, der er omfattet af henholdsvis regnskabsaflæggelsen og delberetningen.

Revisionsudvalget har i revisionsbetænkningen over "*Beretninger om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2012*" afgivet efterfølgende 6 bemærkninger og anbefalinger til forbedringsaktiviteter. Bemærkningerne og anbefalingerne er kort suppleret med ØKFs kommentarer, som de fremgår af indstillingen til Borgerrepræsentationens møde den 28. november 2013.

- **Tilsyn med selvejende og private botilbud**

I forlængelse af vores revisionsbemærkning nr. 3 i vores beretning for 2012, hvor det blev konkluderet, at Socialforvaltningens overordnede økonomistyring samt overvågning af tilsynsområdet kan være vanskeliggjort af en manglende systematisk indsamling samt registrering af stamdata vedrørende de enkelte tilbud. Socialforvaltningen havde således ikke etableret et fælles systematisk og konsolideret overblik over driftsmæssige og økonomiske stamdata for de enkelte tilbud.

Under henvisning til ovenstående skal Revisionsudvalget præcisere vigtigheden af, at der løbende sker en systematisk opsamling samt registrering af stamdata (styringsdata) vedrørende aftaler og leverandører herunder en effektiv tilgang til data. Dette bør iagttages ved implementeringen af nyt økonomisystem.

Økonomiforvaltningen har i denne forbindelse anført, at problemstillingen vil blive iagttaget i forbindelse med det igangværende projekt *Nyt Økonomisystem*. I forlængelse af bemærkningen, har Socialforvaltningen iværksat handleplan for afhjælpning af de kritikpunkter, der blev rejst i forbindelse med afgivelse af bemærkningen. Socialforvaltningen har foretaget opfølgning herpå, senest den 14. januar 2014. De fleste af punkterne, dog med undtagelse af systemunderstøttelsen i et nyt økonomisystem, er afklaret, og de sidste punkter forventes afklaret i løbet af 2014

- **Registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager**

Det fremgår bl.a. af vores punkt 5.3 i vores beretning for 2012, at Socialforvaltningens redegørelse til Socialudvalget vedrørende registreringer af "børnesager" ikke er gennemført med udgangspunkt i et repræsentativt datamateriale. Dette har medført, at Socialforvaltningens redegørelse til Socialudvalget er behæftet med en endog meget stor usikkerhed.

ØKF deler Revisionsudvalgets vurdering af, at data, der indgår i beslutningsgrundlag m.v. bør være omfattet af en omhyggelig og systematisk kvalitetskontrol. Revisionsudvalget forudsætter, at Socialforvaltningen foranlediget af ovenstående systematisk overvejer de etablerede kvalitetssikringsrutiner i forvaltningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7.2.4 i nærværende beretning.

- **Den økonomiske opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud**

Det fremgår bl.a. af vores punkt 5.2 i vores beretning for 2012, at der er udført revision rettet mod 3 private dagbehandlingstilbud. Formålet med revisionen har været at undersøge de økonomiske relationer mellem 8 kommuner og dagbehandlingstilbuddene med vægt på takst- og prisfastsættelse. Revisionen har konstateret, at 2 af de reviderede dagbehandlingstilbud har realiseret store regnskabsmæssige overskud i perioden 2008–2011. I bilag til undervisningsoverenskomsten fremgår det, at eventuelle overskud skal tilgodese Københavns Kommune i form af fremtidig reduktion af taksterne. Det kan konstateres, at taksterne i perioden 2007 til 2012 alt andet lige er steget med op til 45%.

ØKF deler Revisionsudvalgets vurdering af, at dagbehandlingstilbuddene fremadrettet underkastes en mere systematisk økonomisk opfølgning. De involverede forvaltninger bør tillige vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang ovenstående forhold gør sig gældende for andre dagbehandlingstilbud.

Det skal dog i denne forbindelse tilføjes, at det faglige og økonomiske tilsyn er overgået til 5 centrale tilsyn, hvilket indskrænker kommunens indsigt i og mulighed for at påvirke institutionernes drift.

- **Styring af indkøbsområdet**

Det fremgår bl.a. af vores punkt 5.1 i vores beretning for 2012, at der er foretaget analyse af indkøbsmuligheder og faktureringshåndtering i kommunen med Netbutikken og Workflow-processerne. Analysen udviste, at indkøb og efterfølgende registrering og betaling kan varetages med udgangspunkt i 5 forskellige processer. Dette medfører dels, at risikoen for fejl øges væsentligt, da de involverede medarbejdere skal kunne håndtere flere forskellige processer, dels at de medgåede omkostninger stiger væsentligt.

Revisionsudvalget forudsatte, at der i forbindelse med implementering af et nyt økonomisystem ikke blot sker en standardisering af processerne på tværs af forvaltningerne men tillige, at antallet af processer reduceres.

ØKF har supplerende oplyst, at projekt *Nyt Økonomisystem* er igangsat, og styregruppen for projektet har besluttet, at projektet som en del af leverancerne skal identificere og beskrive, hvilke standardiseringer der vil ske for hvert procesområde, som er omfattet af det nye fælles økonomisystem. Ligeledes vil der være fokus på at få forenklet kommunens økonomistyring, således at de administrative processer forenkles og afbureaukratiseres.

Den endelige løsning må herefter implementeringen af et nyt økonomisystem. Der henvises i denne forbindelse til pkt. 7.2.2 i nærværende beretning.

- **Lønstyring**

Der er i flere tilfælde rapporteret om mangler i lønstyringen i kommunen. Det er bl.a. konstateret, at forvaltningerne ikke gennemførte væsentlige handlinger rettet mod egentlig lønstyring. Efter revisionens opfattelse har kun enkelte forvaltninger gjort sig overvejelser om, hvilke muligheder forvaltningerne har for analyse af løndata mv. I flere forvaltninger foretages der ingen lønstyring. Fokus og succeskriteriet for forvaltningerne er budgetoverholdelse. På baggrund heraf er det revisionens vurdering, at lønstyringen i såvel forvaltningerne som i kommunen som helhed kan forbedres væsentligt. Intern Revision har, baseret på en analyse af samtlige løndata fra 2011, udarbejdet et inspirationskatalog. Formålet med kataloget er at bringe eksempler på forskellige typer af analyser, der kan udarbejdes på lønområdet.

Revisionsudvalget understreger i denne forbindelse betydningen af, at der i kommunens forvaltninger etableres lønstyring og påskønner Intern Revisions udarbejdelse af et inspirationskatalog til brug for udvikling af lønstyringen i kommunen.

Økonomiforvaltningen har erklæret sig enig heri, og at forholdet vil blive inddraget i projekt *Nyt Økonomisystem*. Herudover er det anført, at der vil blive implementeret et nyt lønsystem i sommeren 2015, der i højere grad vil kunne tilfredsstille de anførte behov.

- **Socialforvaltningens aktiviteter og virksomhed**

Revisionsudvalget konstaterer, at hovedparten af de anførte forhold omfattende Københavns Kommunes økonomiske styring og forvaltning af offentlige midler er rettet mod Socialforvaltningens aktiviteter, ligesom hovedparten af de afgivne revisionsbemærkninger omfatter Socialforvaltningens virksomhed.

På dette grundlag anbefaler Revisionsudvalget, at Socialudvalget vurderer, hvorvidt Socialforvaltningens organisering og udførelse af opgaverne tilgodeser en systematisk overvågning, styring samt korrektion af kontrolniveauet i forvaltningen. I den forbindelse henleder Revisionsudvalget opmærksomheden på, at det ifølge København Kommunes Kasse- og Regnskabsregulativ er ledelsens ansvar løbende, dog mindst en gang årligt, at udarbejde risikovurderinger på relevante områder og iværksætte tiltag, der har til hensigt at forbygge og opdage såvel tilsigtede som utilsigtede fejl og mangler.

Det skal bemærkes, at Ekstern- og Intern Revision i samarbejde med Socialforvaltningen har iværksat en handleplan rettet mod udvalgte dele af Socialforvaltningens ansvarsområder: "Handleplan for sikker økonomistyring og øget kvalitet i sagsbehandlingen". Revisionsudvalget finder det meget tilfredsstillende, at en sådan handleplan er udarbejdet, og at de løbende afrapporteringer til Socialudvalget og Økonomiudvalget viser fremskridt.

Der kan i denne forbindelse henvises til pkt. 4.1 i nærværende beretning.

9. Øvrige oplysninger

9.1 Ledelsens regnskaberklæring

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har forvaltningernes direktioner afgivet regnskaberklæring over for os for regnskabsåret.

9.2 Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I henhold til internationale standarder om revision skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet. Denne oplysning skal gives for at sikre, at Borgerrepræsentationen er orienteret herom.

De fejl, der findes efter afslutningen af regnskabet, kan ikke rettes i regnskabet for det afsluttede år, og det er derfor naturligt, at der vil være enkelte ikke-korrigerede forhold i det endelige årsregnskab.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen er der konstateret følgende forhold, der ikke er indarbejdet i årsregnskabet:

	<u>Udgifts-</u> <u>baserede regnskab</u> <u>mio.kr.</u>	<u>Omkostningsbaserede</u> <u>resultatopgørelse</u> <u>mio.kr.</u>	<u>Aktiver</u> <u>mio.kr.</u>	<u>Gæld</u> <u>mio.kr.</u>	<u>Egen-</u> <u>kapital</u> <u>mio.kr.</u>
Ikke-korrigerede fejl					
Kortfristede tilgodehavender. Manglende indregning af tilgodehavende syge- og barselsrefusion for 2013	110	110	110		110
Kortfristede tilgodehavender. Regulering af refusionsopgørelse, Særligt dyre enkeltsager	17	17	17		17
Regulering af refusionsopgørelse, Boligindskudslån	<u>-1</u>	<u>-1</u>	<u>-1</u>		<u>-1</u>
Ikke korrigerede fejl	126	126	126	0	126
Før reguleringer pr. 31.12.2013	<u>694</u>	<u>2.294</u>	<u>49.020</u>	<u>7.101</u>	<u>16.863</u>
Efter reguleringer pr. 31.12.2013	<u>820</u>	<u>2.420</u>	<u>49.146</u>	<u>7.101</u>	<u>16.989</u>

ØKFs direktion har over for os skriftligt bekræftet, at effekten af foranstående ikke-korrigerede forhold enkeltvis og sammenlagt efter direktionens opfattelse er uvæsentlig for årsregnskabet som helhed.

Under hensyntagen til omfang og art af de konstaterede forhold kan vi tilslutte os denne vurdering.

9.3 Eftersyn af Borgerrepræsentationens beslutningsprotokoller og overholdelse af god bogføringsskik

Til brug for vores revision har vi gennemgået Borgerrepræsentationens og de stående udvalgs beslutningsprotokoller. Vi har endvidere undersøgt, om kommunen på alle væsentlige områder overholder god bogføringsskik, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner.

9.4 Andre opgaver

Vi har efter aftale med kommunen:

Ydet rådgivning og regnskabsmæssig assistance vedrørende følgende:

- Notater i fællesskab med Intern Revision om vurdering pr. november 2013 af "*Handleplan for Sikker økonomistyring og Øget kvalitet i sagsbehandlingen*" i SOF til Socialudvalget og Økonomiudvalget
- Ekstraordinær revision i forbindelse med regulering af momsopgørelse i forbindelse med opgørelse af momsrefusion vedrørende løn til plejefamilier
- Rådgivning og udarbejdelse af notat vedrørende København Kommunes lånegaranti over for HOFOR
- Rådgivning samt udarbejdelse af notat om risikostyring i Socialforvaltningen
- Notat vedrørende *Opkrævning af udgifter til ledsagelse og støtte i ferier m.v. til borgere i sociale tilbud m.v. i Københavns Kommune*
- Rådgivning omkring tilrettelæggelse og implementering af ledelsestilsyn for ydelsesområder i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- Udvidet test af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens ledelsestilsyn
- Notat vedrørende gensidig forsørgerpligt i forbindelse med implementeringen af kontanthjælpsreformen
- Assisteret med diverse undervisning og rådgivning på momsområdet
- Rammeaftale vedrørende rådgivning om udbuds- og it-retlige opgaver
- Deloitte har i samarbejde med Intern Revision udarbejdet et notat om en foranalyserapport vedrørende implementering af nyt økonomisystem
- Rådgivning vedrørende erhvervsservice overfor private virksomheder i kommunen
- Undersøgelse vedrørende fordeling af telefonopkald til kommunen
- Analyse af "Øv-dage" i Børne og Unge forvaltningen

Revisorloven stiller skærpede krav til revisors uafhængighed, når der afgives erklæringer for kommuner, idet disse vurderes at have en særlig offentlig interesse. Inden vi accepterer rådgivnings- og assistanceopgaver, har vi i hvert enkelt tilfælde vurderet, om den stillede opgave kan vække tvivl om vores uafhængighed.

Afgivet følgende revisionsberetninger og protokoller:

- Revisionsberetning for 2013 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion
- Revisionsberetning for 2013 vedrørende kommunens administration af byfornyelsesområdet

Udarbejdet specifikke revisorerklæringer og revisionspåtegninger mv., jf. bilag 1.

10. Afslutning

10.1 Erklæring

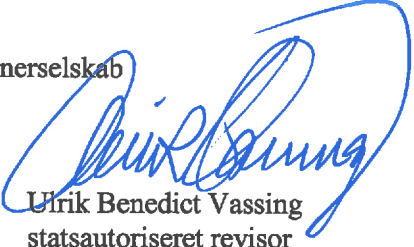
Ifølge lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

København, den 11. juni 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab


Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor


Ulrik Benedict Vassing
statsautoriseret revisor

Bilag 1 Oversigt over de i årets løb afgivne revisorerklæringer og revisionspåtegninger mv.

Vi har siden afgivelse af vores beretning for 2012 afgivet følgende revisorerklæringer om på tilskudsregnskaber mv.:

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, BIF

- Erklæring om forretningsgange og registreringssystemer vedr. projekt Ny i job og uddannelse, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2014
- Forsøg for nyledige, der er visiteret til fleksjob (Fleksværket), for perioden 01.05.2011 til 31.03.2013
- Jobrotation til særlige grupper med videregående uddannelse, for perioden 01.01.2013 til 01.04.2014
- Opkvalificerende læse-, skrive- og regnekurser (FVU), for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Projekt Fritidsjobsindsats, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Pulje til støtte af etablering af rehabiliteringsteam, for perioden 27.11.2012 til 01.07.2013
- Spark døren ind, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Virksomhedsrettet aktivering for langtidsledige over 50 år, for perioden 01.08.2011 til 31.12.2012
- LBR konference om erhverv og vækst, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- LBR ungekampagneindsats, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- LBR Handicapkonference, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- LBR konference om overledighed, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Sammen på arbejde, for perioden 01.10.2012 til 31.03.2014
- STAFF Virksomhedskonsulenter vedrørende unge med særlige behov, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012

Børne- og Ungdomsforvaltningen, BUF

- Talentudvikling ved Københavns Kommunes Musikskole, for perioden 01.08.2009 til 31.01.2010
- Tilskud til drift af Københavns Kommunes Musikskoles MGK-afdeling, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Tilskud til drift af Musikskolen, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Faglighed i bevægelse, for perioden 01.03.2012 til 01.03.2013
- Fraværspuljen, for perioden 01.04.2012 til 31.08.2013
- Trækningsret til digitale læremidler, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Udgifter til skoleydelse for elever i Erhvervsgrunduddannelse (EGU-opgørelsen), for perioden 01.12.2010 til 30.11.2011

- Sådan høster man de ledelsesmæssige og faglige frugter i klynge- og områdeledelse, for perioden 01.01.2011 til 31.12.2013

Med statstilskud

- Plads til flere piger, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013

Kultur- og Fritidsforvaltningen, KFF

- VÆGGEN en højteknologisk, interaktiv formidling af København som nutidig og historisk storby, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Etablering af elevator på Lundehusskolen, for perioden 15.08.2011 til 15.08.2013
- Tilgængelighedsforbedringer i ombygningsprojekt Frederikssundsvejens skole, for perioden 15.08.2011 til 15.08.2013
- Erhvervs PhD - Sissel Olander, for perioden 16.08.2010 til 15.08.2013
- Børneteaterrefusion, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Bispebjerg Kapel til Dansehus for Børn og Unge, for perioden 01.06.2010 til 01.11.2013
- Minipartnerskaber, for perioden 01.08.2010 til 31.07.2013
- Copenhagen Songwriter festival, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Det legende medborgercenter - Bispebjerg, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Husum medborgercenter - Biblioteket ud af huset, for perioden 01.01.2011 til 31.12.2012

Socialforvaltningen, SOF

- Job og vidensformidling for mennesker med psykiske handicap (ViVil), for perioden 01.02.2011 til 31.10.2012
- Ny Praksis, for perioden 01.04.2011 til 31.03.2013
- Etablering af sanseplads foran Institutet for blinde og svagsynede, for perioden 01.01.2012 til 17.12.2013

Med statstilskud

- 20 Vinterovernatningspladser på Sundholm, for perioden 01.12.2012 til 31.03.2013
- 32 Nødovernatningspladser på Sundholm, for perioden 01.01.2011 til 31.12.2012
- 4 botilbud på bocenteret Lindegården til personer med både sindslidelse og et omfattende misbrug, for perioden 01.09.2010 til 31.08.2011
- Afprøvning af udredningsværktøj for børn og unge med Handicap, for perioden 01.07.2012 til 15.01.2013
- Anonym ambulans behandling, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Anvendelse af kognitive behandlingsprogrammer i de sikrede afdelinger og tilknyttede åbne afdelinger, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Brobygningsprojekt mellem thailandske prostituerede og lokalforvaltningen, for perioden 01.10.2006 til 30.09.2007
- Brobygningsprojekt mellem thailandske prostituerede og lokalforvaltningen, for perioden 01.10.2007 til 30.09.2008

- Brobygningsprojekt mellem thailandske prostituerede og lokalforvaltningen, for perioden 01.10.2008 til 30.09.2009
- Brobygningsprojekt mellem thailandske prostituerede og lokalforvaltningen, for perioden 01.10.2009 til 30.09.2010
- Brobygningsprojekt mellem thailandske prostituerede og lokalforvaltningen, for perioden 01.10.2010 til 30.09.2011
- Brug stemmen, for perioden 20.09.2013 til 01.12.2013
- Center for narkotika indsats SVOB-projektet (Gadejuristen), for perioden 01.12.2008 til 31.12.2009
- Clean House, for perioden 01.01.2010 til 31.03.2010
- Etablering af børnehuset i region hovedstaden, for perioden 01.04.2013 til 31.12.2013
- Exit Prostitution, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Forankring af retssikkerhedsprojektet og SKP-ordningen for hjemløse og udbredelse til alle lokal- og rådgivningscentre, for perioden 01.11.2005 til 28.02.2007
- Forankring af retssikkerhedsprojektet og SKP-ordningen for hjemløse og udbredelse til alle lokal- og rådgivningscentre, for perioden 01.03.2007 til 28.02.2008
- Forankring af retssikkerhedsprojektet og SKP-ordningen for hjemløse og udbredelse til alle lokal- og rådgivningscentre, for perioden 01.03.2008 til 28.02.2009
- Forankring af retssikkerhedsprojektet og SKP-ordningen for hjemløse og udbredelse til alle lokal- og rådgivningscentre, for perioden 01.03.2009 til 28.02.2010
- Forbehandling af misbrug for de unge anbragt på de sikrede institutioner, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Forebyggelseskommuner 1162.0006.01, for perioden 01.01.2011 til 31.12.2013
- Forebyggelseskommuner 8382.0011.02, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Fra jord til bord, for perioden 02.12.2012 til 01.12.2013
- Gadeplansvirksomhed - et socialøkonomisk virksomhedsprojekt, for perioden 01.07.2012 til 30.06.2013
- Hjemløsestrategien, for perioden 01.01.2013 til 31.08.2013
- Hjemløsestrategien (2. del), for perioden 01.09.2013 til 31.12.2013
- Kollegielignende boliger til unge psykisk syge , for perioden 01.11.2009 til 31.10.2010
- Kollegielignende boliger til unge psykisk syge , for perioden 01.11.2010 til 31.10.2011
- Mobilityinstruktøruddannelsen, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Netværk og samtalegrupper , for perioden 01.06.2011 til 01.04.2013
- Ny start 4 udsatte boligområder, for perioden 01.10.2012 til 30.09.2013
- Pleje kollektiv til ældre selvhjulpne stofmisbrugere, for perioden 01.01.2011 til 31.12.2011
- Plejehjemslignende tilbud til yngre alkoholmente, for perioden 01.01.2007 til 30.11.2007
- Plejehjemslignende tilbud til yngre alkoholmente, for perioden 01.10.2007 til 30.11.2008
- Plejehjemslignende tilbud til yngre alkoholmente, for perioden 01.10.2008 til 30.11.2009
- Plejehjemslignende tilbud til yngre alkoholmente, for perioden 01.10.2009 til 30.11.2010

- Plejekollektiv til ældre selvhjulpne stofmisbrugere , for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Projekt Særtog, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Samværs- og aktivitetssted for psykisk syge i Vanløse (Pinta) , for perioden 01.11.2008 til 31.10.2009
- Samværs- og aktivitetssted for psykisk syge i Vanløse (Pinta) , for perioden 01.11.2009 til 31.10.2010
- Styrkede kompetencer hos de instanser, der møder de kriminelle børn og unge, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Styret uddannelsesindsats på sikrede institutioner, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Støtte til børn og unge på døgninstitutioner, for perioden 01.11.2012 til 31.08.2013
- Særforanstaltninger, udvikling af metoder og effektmålingsværktøj, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Særtog til uddannelse og beskæftigelse, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Særtog til uddannelse og beskæftigelse, for perioden 01.01.2011 til 31.12.2011
- Tilbud til hash- og kokainmisbruger, for perioden 01.03.2009 til 28.02.2010
- Tilbud til hash- og kokainmisbruger, for perioden 01.03.2010 til 31.12.2010
- Udbredelse af erfaringer forsøg med fritidspas (Fængsel) , for perioden 01.10.2010 til 01.10.2012
- Udsatte teams - Københavns Kommune - socialt udsatte med ophold eller bolig på Christiania, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Udvidelse af åbningstid ved Kirkens Korshærs Kontaktcenter, 01.01.2008
- Udvidelse af åbningstid ved Kirkens Korshærs Kontaktcenter, 01.01.2009
- Takstberegning for 2014 for §§109 og 110 institutioner
- Særlig takstberegning for §§ 109 og 110 selvejende/private institutioner med overenskomst med Københavns Kommune for perioden 2010-2013

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, SUF

- Efteruddannelse og kompetanceudvikling for medarbejdere på specialinstitutioner for ældre mennesker med synshandicap ., 01.01.2008
- Gamle mænd knirker . aktive mænd virker, 15.06.2012
- Mænd og kommunal kræftrehabilitering (udbetalingsblanket), 01.12.2013
- Plads til forskellighed, 01.01.2008
- Sund fælles puls i bystævneparken, 01.09.2010
- Tværfagligt samarbejde - Bedre måltidsservice, 01.01.2009

Teknik- og Miljøforvaltningen, TMF

- Kommunens indberetning til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters Informations. og forvaltningssystem (BOSSINF-STB), for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012

- Bynet 2018; Udarbejdelse af projektforslag, hovedprojekt og anlæg i forhold til at sikre bedre fremkommelighed på og omkring Flintholmstation, for perioden 01.06.2013 til 31.03.2014
- Citylogistik service, for perioden 01.06.2011 til 01.04.2013
- InterReg URBACT II City og Copenhagen, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Cykelby uden bryggerampen, for perioden 01.01.2010 til 18.03.2013
- Cykelpendlerruter i Hovedsatsområdet . Albertslundruten (CP09C/09.269F), for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Cykelpendlerruter i Hovedstadsområdet . Albertslundruten (CP09C/09.269A), for perioden 01.07.2010 til 30.05.2013
- Driftssikring kollegier, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Indberetning af kommunale bruttodriftsindtægter og bruttodriftsomkostninger vedr. betalingsparkering, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013

Med statstilskud

- Etnisk Erhvervsfremme i Københavns kommune 2012, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012

Økonomiforvaltningen, ØKF

- Refusionsberettigede enhedstimer der er anvendt til uddannelse af frivillige i det kommunale redningsberedskab, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Indberetning om uddelinger og vederlag fra vand-/spildevandsforsyning, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013
- Indberetningsskema til brug for tilbagebetaling af grundskyld, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013

Med statstilskud

- Fremskudt iværksætteri og erhvervsfremme i de udsatte boligområder, for perioden 01.01.2012 til 31.12.2012
- Fremskudt iværksætteri og erhvervsfremme i de udsatte boligområder, for perioden 01.01.2013 til 31.12.2013

Tilknyttede enheder

I forbindelse med revisionen af kommunen er vi i henhold til separate aftaler med de enkelte enheder valgt som revisor for følgende:

- Metroselskabet I/S
- By og Havn I/S
- Thorvaldsens Museum
- Københavns Bymuseum

Bilag 2 Revisionens formål, udførelse og omfang samt ansvarsfordeling

Revisionens formål og omfang

Revisionens formål er at styrke årsregnskabet troværdighed, og det er vores ansvar at undersøge, om regnskabet er uden væsentlige fejl eller mangler, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, herunder at foretage kritisk gennemgang af kommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede kontrolforanstaltninger.

Revisionen af årsregnskabet er planlagt og udført i overensstemmelse med de internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, samt god offentlig revisionsetik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ.

På baggrund heraf har vi foretaget en systematisk risikovurdering, således at hovedvægten er lagt på de poster i årsregnskabet, og de dele af kommunens regnskabs- og rapporteringssystemer samt øvrige forretningsgange, hvor risikoen for væsentlige fejl er størst. Revisionen sigter således ikke mod at opdage eller rette uvæsentlige fejl, som ikke medfører en ændret helhedsvurdering af årsregnskabet.

Som grundlag for vores risikovurdering har vi indhentet informationer om blandt andet følgende forhold:

- Relevant lovgivning og andre eksterne forhold
- Aktiviteter og anvendt regnskabspraksis
- Mål, strategier og tilhørende forretningsrisici
- Forretningsgange og kommunens interne kontrolsystem
- Administrativ organisation, kapacitet og kompetence.

Revisionen udføres primært ved test af de kontroller, som kommunen selv har tilrettelagt med henblik på at imødegå væsentlige fejl og mangler. De testede kontroller omfatter såvel organisatoriske som elektroniske og manuelle kontroller. Vi har således gennemgået it-anvendelsen under hensyntagen til dennes betydning for kommunens årsregnskab.

Derudover har revisionen omfattet regnskabsanalytisk revision, samt vurdering af de afgivne forklaringer på væsentlige afvigelser mellem bevilling og forbrug.

Revisionen har således kun omfattet en gennemgang af bilag og transaktioner i det omfang, vi har fundet det nødvendigt - eller i det omfang særlige regler foreskriver dette.

Væsentlige fejl i årsregnskabet kan skyldes såvel utilsigtede som tilsigtede handlinger eller undladelser. Muligheden for at hindre væsentlige fejl, herunder besvigelser og uregelmæssigheder, beror først og fremmest på, om der ved tilrettelæggelsen af registreringssystemer og forretningsgange sikres en betryggende intern kontrol.

Under revisionen har vi med den fornødne professionelle skepsis haft opmærksomheden henledt på forhold, der kunne tyde på besvigelser og andre uregelmæssigheder. Vi har i forbindelse med revisionen drøftet:

- ledelsens vurdering af risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlige fejl som følge af besvigelser,
- ledelsens vurdering af de regnskabs- og kontrolsystemer ledelsen har indført for at imødegå sådanne risici samt
- ledelsens kendskab til eventuelle konstaterede eller igangværende undersøgelser om besvigelser

Fejl i årsregnskabet, der er en følge af besvigelser og uregelmæssigheder, vil ikke nødvendigvis blive opdaget under revisionen, da fejl af denne karakter sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult. Hvis vi konstaterer forhold, der giver formodning herom, vil vi efter nærmere aftale med kommunens ledelse foretage yderligere undersøgelser med henblik på at få afkræftet eller bekræftet formodningens rigtighed.

Revisionens udførelse

Vi har udført revisionen i årets løb og i forbindelse med årsafslutningen. Revisionen er ikke afsluttet, før vi har forsynet årsregnskabet med revisionspåtegning.

Omfanget af vores arbejde er fastlagt ud fra vores samlede vurdering af væsentlighed og risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet.

Revisionen er udført ved, at vi på stikprøvebasis har indhentet dokumentation for - eller på anden måde har overbevist os om - regnskabsmaterialets rigtighed, ligesom vi ved stikprøver har dannet os overbevisning om, at kasse- og regnskabsregulativets bestemmelser om anvisnings-, attestations- og betalingsprocedurer er overholdt.

Vi har sammenholdt bevillingsregnskabet med de af Borgerrepræsentationen givne bevillinger og til lægsbevillinger og har ved væsentlige afvigelser gennemgået den pågældende institutions eller forvaltnings regnskabsmæssige forklaringer på afvigelsen.

Ved revisionen har vi overbevist os om, at de i den finansielle status opførte aktiver er til stede, at de tilhører kommunen, og at de er værdiansat i overensstemmelse med gældende praksis for kommuner.

Vi har desuden vurderet, om samtlige gældsforpligtelser, der påhviler kommunen, er medtaget og målt forsvarligt, samt at regnskabsposterne er periodiseret og korrekt præsenteret i regnskabet.

Vi har undersøgt, om alle væsentlige begivenheder indtil datoen for revisionspåtegningen er korrekt medtaget i årsregnskabet.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi i overensstemmelse med god revisionsskik med kommunens daglige ledelse drøftet en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder. Dette kan omfatte oplysninger om eventualforpligtelser i form af garantistillelser, retssager samt besvigelser, begivenheder efter balancedagen samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed.

Vi har foretaget en helhedsvurdering af årsregnskabet, herunder hvorvidt det under iagttagelse af den gældende regnskabskik for kommuner giver tilstrækkelig information.

Revisors rapportering

Som afslutning på revisionen vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning. Når der er tale om en revisionspåtegning uden forbehold og supplerende oplysninger, er denne udtryk for,

- at årsregnskabet er aflagt og revideret i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen
- at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver, passiver og finansielle stilling samt af resultatet af kommunens aktiviteter
- at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

I tilslutning til revisionens afslutning har vi afgivet en revisionsberetning til årsregnskabet, hvori vi i hovedtræk har redegjort for væsentlige regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt udførte revisionsarbejder og konklusionerne herpå. Såfremt vi i forbindelse med revisionen af årsregnskabet har fået forelagt interne specifikationer, rapporter eller lignende, som efter vores opfattelse er nødvendige for stillingtagen til årsregnskabet, vil vi gøre opmærksom herpå i revisionsberetningen.

Herudover har vi i årets løb afgivet revisionsberetninger, når vi har udført revisionsarbejder, der har kunnet danne grundlag for selvstændige konklusioner, eller når vi i øvrigt har anset det for påkrævet.

Såfremt vi i forbindelse med revisionen har konstateret svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder i kommunens regnskabs- og registreringssystemer samt øvrige forretningsgange mv., vil dette

blive meddelt kommunens daglige ledelse med vores forslag til afhjælpning heraf. Såfremt der er tale om væsentlige mangler, eller vi i øvrigt finder det påkrævet, vil forholdet tillige blive indført i revisionsberetningen. Vi skal for en ordens skyld bemærke, at revisionen af årsregnskabet ikke er tilrettelagt med henblik på at afdække samtlige svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder, der måtte forekomme i kommunens regnskabs- og registreringssystemer mv.

Bliver vi under revisionen bekendt med forhold, der giver begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar, skal vi i henhold til lovgivningen give supplerende oplysninger herom i revisionspåtegningen. Der skal altid gives oplysninger om overtrædelse af:

- straffelovens kapitel 28 samt skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen,
- lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.

Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at revisionsberetningen skal fremsendes til Borgerrepræsentationen senest 7 dage efter, at forvaltningen har modtaget revisionsberetningen fra revisor.

Vi er som revisorer underlagt tavshedspligt, og dette indebærer, at vi ikke må videregive fortrolige oplysninger, som vi får kendskab til i forbindelse med revisionen. Denne tavshedspligt omfatter dog ikke oplysninger, som kræves efter gældende lov, domstols- eller voldgiftsavgørelse eller af tilsynsmyndigheder, eller hvor det med rette anses for nødvendigt for at kunne beskytte egne lovlige interesser.

Medmindre anden aftale foreligger, kommunikerer vi elektronisk med kommunen, når dette er hensigtsmæssigt. Kommunikation via internettet indebærer risiko for, at fortrolig information læses af andre end dem, informationen er tiltænkt. Vi påtager os derfor intet ansvar for skader, der måtte opstå som følge af anvendelsen af kommunikation via internettet, ligesom vi ikke vil gøre tilsvarende ansvar gældende over for kommunen.

Ansvarsfordeling

Revisionen bygger, ifølge lovgivningen, på følgende fordeling af ansvar for årsregnskabet mellem kommunens ledelse og revisor:

Ledelsens ansvar

Det er ledelsens ansvar, at kommunens bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde blandt andet ved etablering af et pålideligt internt kontrolsystem, at kommunens bogføring og formueforvaltning kontrolleres på en tilfredsstillende måde, samt at det nødvendige grundlag for revision er til stede.

Det er endvidere ledelsens ansvar, at det gennem hensigtsmæssige forretningsgange samt registrerings- og kontrolsystemer sikres, at tilsigtede og utilsigtede fejl så vidt muligt forebygges samt opdages og korrigeres.

Ledelse har endvidere ansvar for, at der hvert år udarbejdes et årsregnskab, der opfylder lovgivningens bestemmelser. Det er ligeledes ledelsens ansvar, at revisor har adgang til samtlige de oplysninger, som revisor anser for nødvendige til løsning af revisionsopgaven.

Revisors ansvar

Det er revisors ansvar at kontrollere, at det udarbejdede årsregnskab opfylder lovgivningens regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder, og herunder vurdere den anvendte regnskabspraksis samt de af ledelsen afgivne oplysninger og udførte regnskabsmæssige skøn. Det er endvidere vores ansvar at kontrollere, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlige fejl.

Ifølge revisorloven er revisor offentlighedens tillidsrepræsentant i forbindelse med afgivelse af erklæringer, der kræves i henhold til lovgivningen, eller ikke udelukkende er bestemt til hvergivers eget brug. Dette indebærer, at vi i forbindelse med erklæringsafgivelsen også skal varetage hensynet til andre regnskabsbrugere end Borgerrepræsentationen

I det omfang vi efter aftale med kommunens ledelse yder rådgivning og assistance, har vi som rådgivere et selvstændigt ansvar herfor.

Revisors dokumentationsmateriale

Arbejdsrapporter og anden dokumentation, herunder såvel elektroniske som fysiske arbejdsrapporter, der tilvejebringes som led i revisionen, tilhører alene Deloitte. I henhold til gældende praksis kan sådan dokumentation makuleres eller slettes efter 5 år, medmindre vi anser dokumentationen for at være af fortsat betydning for revisionen.

Findes det hensigtsmæssigt at udlevere materiale eller filer til kommunen, sker dette under forudsætning af, at kommunen alene anvender materialet til eget brug og ikke videregiver dette til tredjemand.

Vi påtager os intet ansvar for kommunens eventuelle egen anvendelse af det udleverede materiale, medmindre der indgås særskilt skriftlig aftale om vores assistance med bearbejdning af materialet samt vores ansvar i forbindelse hermed.

Kvalitetssikring af den udførte revision

Ifølge revisorloven er vi underlagt regler om kvalitetskontrol, der udføres af et Revisortilsyn, som er nedsat af Erhvervsstyrelsen. Revisortilsynet udpeger de personer, der forestår kvalitetskontrollen.

Dette medfører, at vores arbejdsdokumentation, herunder også for revisionen af kommunen, stikprøvevis kan blive udvalgt til kvalitetskontrol.

Medlemmer af Revisortilsynet og de personer, der forestår kvalitetskontrollen, er underlagt tavshedspligt.

Rådgivnings-, assistance- og øvrige opgaver

Hvis der træffes særlige aftaler om afgivelse af særlige erklæringer eller lignende, vil dette blive omtalt i revisionsprotokollen.

Når vi udfører rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi vurdere, om vi opfylder uafhængighedsbestemmelserne i revisorloven.

Ifølge revisorloven er kommunen klassificeret som en virksomhed af særlig offentlig interesse. Som følge heraf stiller revisorloven krav til både revisors og revisionsfirmaets uafhængighed, når der afgives erklæringer. Inden vi accepterer øvrige rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi i hvert enkelt tilfælde vurdere, om den stillede opgave kan vække tvivl om vores uafhængighed. Rådgivnings- og assistanceopgaver aftales særskilt i hvert enkelt tilfælde.

Københavns Kommune

Revisionsberetning for 2013 vedrørende kommunens administration af byfornyel- sesområdet

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Observationer fra revisionen for 2013	1
2.1 Statsrefusionsopgørelser	1
2.2 Afsluttede, regnskabsaflagte projekter	1
2.3 Stikprøvevis udvalgte sager til gennemgang af sagsbehandling (lovens kapitel 3 og 4)	2
2.4 Friarealer (lovens kapitel 6)	2
2.5 Områdefornyelse	3
2.6 Genhusningsudgifter	3
3. Afslutning	3

1. Indledning

Vi udfører revisionen af kommunens forvaltning i henhold til lov om byfornyelse og udvikling af byer (jf. lovbekendtgørelse nr. 504 af 16. maj 2013).

Vi vil påtegne "Revisorerklæring om opgørelse af modtaget refusion i finansåret" (2013).

Revisionen foretages i henhold til bekendtgørelse nr. 743 af 24. juni 2013 om regnskab og revision efter lov om byfornyelse og udvikling af byer (revisionsbekendtgørelsen).

2. Observationer fra revisionen for 2013

2.1 Statsrefusionsopgørelser

Vi har fra kommunen modtaget et omfattende afstemningsmateriale som dokumentation, og vi har forsynet refusionsopgørelserne med revisorerklæringer uden forbehold. Vi har i forbindelse hermed påset, at den beskrevne forretningsgang på området er fulgt.

Vi vil påtegne refusionsopgørelsen for 2013.

2.2 Afsluttede, regnskabsaflagte projekter

Vi har gennemgået og sammenholdt kommunens godkendelsesskrivelser til de pågældende ejendoms-ejere mv. med indtastning i BFO-systemet for følgende i 2013 afsluttede projekter, i alt 26 projekter, herunder efterfølgende regnskabsreguleringer:

- Ågade 110/Jagtvej 2
- Gladbovej 8-10/Danshøjsvej 5-7
- Brofogedvej 14-14A
- Lyonsgade 6-8
- Norgesgade 5, 5A-B
- Sommerstedgade 30-32
- Hiort Lorenzens Gade 15/Ahlmansgade 1
- Skotlandsgade 5
- Amagerbrogade 30/Anders Henriksens Gade 1/Hollænderdybet
- Kronborggade 3
- Hallandsgade 3-5A
- Jacob Holms Gade 3/Reberbanegade 10-10A
- Sundholmsvej 107-113/Englandsvej 14-16
- Flensborggade 30/Kongshøjgade 1
- Jacob Holms Gade 3/Reberbanegade 10-10A
- Baldersgade 11/Mimersgade 61-63

- Norgesgade 5, 5A
- Sundholmsvej 67-69/Telemarksgade 3-5
- Nørrebrogade 184
- Sundholmvej 25-27
- Ørnevej 13
- Hallandsgade 6C
- Thorsgade 75-77
- Balders Plads 2/Ægirsgade 67
- Kurlandsgade 30-32/Romsdalsgade 8-10/Sundholmsvej 79
- Kurlandsgade 30-32/Romsdalsgade 8-10/Sundholmsvej 79

Vi har på nuværende tidspunkt ikke har færdiggjort sagsgennemgangen, men den hidtidige gennemgang har indtil nu ikke givet anledning til kommentarer.

I forbindelse med revisionen gennemgår vi for alle sager korrespondance med ejer/administrator samt administrationens bemærkninger til indsendte byggeregnskaber og yderligere oplysninger.

Vi har herudover kontrolleret, at de endeligt opgjorte værdiforøgende udgifter, henholdsvis tabsudgifter, er korrekt indberettet i BFO-systemet.

Det er vores opfattelse, at der på området udvises omhyggelighed, og at behandlingen foretages med baggrund i udbredt erfaring omkring lovgivningen.

Gennemgangen har ikke givet os anledning til kommentarer.

2.3 Stikprøvevis udvalgte sager til gennemgang af sagsbehandling (lovens kapitel 3 og 4)

Vi har ved gennemgang af sagsbehandlingen stikprøvevis udvalgt projekter fra kapitel 3 og 4 fra lov om byfornyelse og udvikling af byer for følgende afsluttede projekter:

- Hallandsgade 3-5A
- Lyongade 6-8
- Norgesgade 5.5A-B

Vi har gennemgået sagsmaterialet, herunder korrespondance mv. for ovennævnte ejendomme, hvilket ikke har givet anledning til kommentarer.

2.4 Friarealer (lovens kapitel 6)

Vi har fået oplyst, at der ikke er afsluttede projekter vedrørende friarealer i 2013 og har derfor ikke modtaget regnskaber til revision.

2.5 Områdefornyelse

Vi har fået oplyst, at der ikke er afsluttede projekter vedrørende områdefornyelse i 2013 og har derfor ikke modtaget regnskaber til revision.

2.6 Genhusningsudgifter

Gennemgås kun specielt, hvis de stikprøvevis udvalgte sager i øvrigt omfatter genhusningsudgifter.

3. Afslutning

Vores revision har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer.

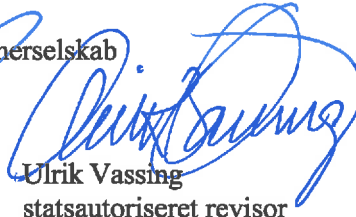
København, den 11. juni 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab



Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor



Ulrik Vassing
statsautoriseret revisor

Københavns Kommune

Revisionsberetning for 2013 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion

11. juni 2014

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Generelt om revisionens udførelse	1
2.1 Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	1
2.2 Almindelige revisionshandlinger	1
2.3 Forretningsgange	2
2.4 Revision af bilagsmaterialet	2
2.5 Revision af personsager	2
2.6 Afsluttende revision af det sociale og beskæftigelsesrettede område	2
2.7 Revision af edb-systemer	3
2.8 Revision af internt kontrolsystem, herunder indsats mod socialt snyd	3
3. Revisors overordnede konklusion og revisionsbemærkninger	4
3.1 Socialforvaltningen – bemærkning vedrørende Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold	4
3.1.1 Revisionsbemærkning nr. : Ledelsestilsyn og interne kontroller	4
3.1.2 Revisionsbemærkning nr. . Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelser	6
3.2 Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen – bemærkninger vedrørende Beskæftigelsesministeriet	8
4. Resultatet af revisionen	8
4.1 Revisors kommentarer til resultatet af den gennemførte revision	8
4.1.1 Kommentarer vedrørende personsager og øvrige specifikke forhold	8
4.2 Revisors kommentarer til resultatet af gennemførte analyser, opmærksomhedspunkter og forvaltningsrevision	8
4.2.1 Analyser af udgifter på SEL §§ 109 og 110	8
4.3 Opfølgning på tidligere års revisionsbemærkninger	8
4.4 Særlige gennemgange	9
4.4.1 Temarevision 2013 – Kommunernes hjemtagelse af refusion hen over året	9
5. Afslutning	11

Bilag 1 Redegørelse til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold for 2013

Bilag 2 Redegørelse til Beskæftigelsesministeriet for 2013

Bilag 3 Redegørelse til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter for 2013

1. Indledning

Vi har afsluttet revisionen af kommunens regnskab for 2013 vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion, og har i tilknytning hertil afgivet erklæring på de af kommunen udarbejdede refusions- og tilskudsopgørelser.

Revisionen er udført i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, revisionsaftalen med kommunen, kommunens revisionsregulativ samt:

- Bekendtgørelse nr. 195 af 27. februar 2013 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflægelse og revision på Social- og Integrationsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, bolig og Landdistrikters og Ministeriet for Børn og Undervisnings ressortområder
- Bekendtgørelse nr. 364 af 5. april 2013 om midler til de lokale beskæftigelsesråd efter lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats § 47
- Bekendtgørelse nr. 1317 af 14. december 2012 om kommunernes medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge, uddannelsesydelse og befordringsgodtgørelse til de forsikrede ledige

Beretningen omfatter alene de sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, som er omfattet af refusion og tilskud, jf. ovennævnte bekendtgørelser.

2. Generelt om revisionens udførelse

2.1 Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

Vi henviser til revisionsberetningen for 2013 vedrørende årsregnskabet bilag 2, hvor revisionens formål, udførelse og omfang, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor er beskrevet.

2.2 Almindelige revisionshandlinger

Vi har efterprøvet, hvorvidt regnskabet er rigtigt, det vil sige uden væsentlige fejl eller mangler, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter, samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Vi har endvidere vurderet, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabet.

Revisionen er således udført i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, som det er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven).

2.3 Forretningsgange

Ved revisionen af de enkelte områder har vi testet, om de eksisterende forretningsgange med tilhørende kompetencefordelingsplaner og interne instrukser samt sagsbehandling, herunder anvendelse af edb-systemer, er hensigtsmæssige og betryggende i kontrolmæssig henseende.

2.4 Revision af bilagsmaterialet

Bilagsmaterialet er gennemgået ved stikprøver afhængig af de forskellige områders karakter. Det er påset, om bogføringen er behørigt dokumenteret gennem indtægts- og udgiftsbilag, herunder uddata fra systemer, samt om beløbene er korrekt bogført. Det er ligeledes påset, om bilagene er forsynet med korrekte godkendelser, og om udgiftsbilag er kvitterede.

2.5 Revision af personsager

Revisionen af personsager er tilrettelagt efter bestemmelserne i regnskabs- og revisionsbekendtgørelserne.

Vi har ved udvælgelsen af sager lagt vægt på følgende kriterier:

- Nyetablerede sager
- Sager af væsentlig økonomisk karakter
- Sager af væsentlig sagsbehandlingsmæssig, principiel og lokal karakter
- Sager efter revisionens vurdering

Det er under vores sagsrevision påset, om bevilgede ydelser mv. har været i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser. Vi har efterprøvet, om der ved sagsetableringen, og i fornødent omfang ved sagsopfølgning, er indhentet oplysninger fra andre offentlige myndigheder samt arbejdsløshedskasser mv. Det er endvidere vurderet, hvorvidt der har fundet en hensigtsmæssig sagsbehandling sted, herunder om der er taget hensyn til principielle afgørelser truffet af ankeinstanser. I sager, hvor der er ydet hjælp med tilbagebetalingspligt, udlagt underholdsbidrag mv., er det påset, om de derved opståede tilgodehavender er underkastet betryggende administration.

Omfang og konklusion på sagsgennemgangen fremgår af bilag 1–3.

2.6 Afsluttende revision af det sociale og beskæftigelsesrettede område

I forbindelse med årsafslutningen har vi påset, om de i årets løb truffne dispositioner er kommet rigtigt til udtryk i regnskabet. Vi har foretaget afsluttende revisionshandling, herunder afstemninger og analyser, i det omfang, vi har anset det for nødvendigt for at få bekræftet regnskabets rigtighed. Samtlige konti, hvis enkelte beløb er genstand for personbogføring, er afstemt med det foreliggende registrantmateriale. Vi har påset, at der er afgivet oplysninger til SKAT om de udbetalte skattepligtige ydelser, og at den tilbageholdte skat er afregnet rettidigt.

2.7 Revision af edb-systemer

Af gældende regnskabs- og revisionsbekendtgørelse fremgår det, at "*... kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et edb-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuld-stændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner...*"

Vi har påset, at der foreligger sådanne erklæringer fra KMD for følgende edb-systemer, som kommunen har anvendt i regnskabsåret:

- Underholdsbidragssystemet (UHB) kreditor
- Boligstøtte, boligydelse og boliglån
- Børneydelsessystemet
- Dagpenge
- KMD social pension
- Social pension (SOP)
- KMD-aktiv

2.8 Revision af internt kontrolsystem, herunder indsats mod socialt snyd

Vi har i forbindelse med vores revision foretaget en gennemgang af Københavns Kommunes strategi mod fejludbetalinger og socialsnyd "*Et fælles grundlag for den borgerrettede kontrolindsats*".

Københavns Kommunes helhedsorienterede kontrolindsats dækker ud over forbyggende indsatser over:

- Kontroltrin 1, ansøgningsfasen
- Kontroltrin 2, løbende opfølgning og kontrol
- Kontroltrin 3, efterfølgende kontrol – cpr kontrol

Kontroltrin 1 og 2 er primært forankret i de enkelte fagforvaltninger, mens kontroltrin 3 primært er forankret i kontrolenheden Betaling og Kontrol.

Københavns Kommunes borgerrettede kontrolindsats bygger på fire overordnede hensyn jf. nedenstående:

- Kontrollen skal være lovlig og følge de forvaltningsretlige regler
- Kontrollen skal være økonomisk meningsfuld
- Kontrollen skal gennemføres med respekt for og under hensyntagen til den enkelte borger og dennes situation
- Kontrollen skal nyde politisk opbakning i borgerrepræsentationen

Vi har drøftet kommunens kontrolindsats med Betaling og Kontrol samt foretaget en gennemgang af arbejdsgangene vedrørende kontrolindsatsen, og det er vores opfattelse, at Københavns Kommunes helhedsorienterede kontrolindsats fungerer på betryggende vis.

3. Revisors overordnede konklusion og revisionsbemærkninger

Overordnede konklusion

Vi har på baggrund af vores revision for 2013 forsynet kommunens endelige restafregninger af statsrefusion for regnskabsåret med revisorerklæringer uden forbehold.

Revisionsbemærkninger

Revisionen har givet anledning til nedenstående revisionsbemærkninger.

Revisionsbemærkninger	Afsnit
Socialforvaltningen – bemærkning vedrørende Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold	
Nr. 3 Ledelsestilsyn og interne kontroller	3.1.1
Nr. 4 Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelser	3.1.2
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen – bemærkninger vedrørende Beskæftigelsesministeriet	
Ingen revisionsbemærkninger	3.2

3.1 Socialforvaltningen – bemærkning vedrørende Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

3.1.1 Revisionsbemærkning nr. 3: Ledelsestilsyn og interne kontroller

3.1.1.1 Ledelsestilsyn – Særligt dyre enkeltsager

Det er konstateret, at forvaltningen først foretager afstemning af det grundlag, der anmeldes til refusion, efter at regnskabet er lukket, hvilket betyder, at korrektioner, som kontrollen giver anledning til, ikke bogføres i korrekt regnskabsår. Vi anbefaler derfor, at forvaltningen ændrer forretningsgangen, således at afstemningen af refusionsgrundlaget sker inden regnskabet lukkes.

Forvaltningen har oplyst, at der fremover udføres ledelsestilsyn to gange årligt, jf. ny forretningsgang på området. Det første ledelsestilsyn er gennemført på baggrund af regnskab 2013, men resultaterne heraf vil først have virkning på opgørelsen for 2014.

3.1.1.2 Ledelsestilsyn – design af kontrol af alternativ modtager

Kontrollen vedrører udbetaling af ydelser, som vedrører én borger, men udbetales til anden modtager. Kontrollen bør omfatte en kontrol af, om der foreligger en bevilling i sagen, og om den udbetalte ydel-

se reelt vedrører borgeren. I Socialforvaltningen er kontrol af "Alternativ modtager" designet således, at kontrollen alene tager udgangspunkt i, om sagen er oprettet i kommunens kreditormodul.

Det er vores opfattelse, at den udførte kontrol ikke i tilstrækkelig grad afdækker risikoen på området.

Forvaltningen har oplyst, at der udtages 40 sager (10 pr. myndighedscenter) til kontrol af, at udbetaling vedrører den konkrete borger, og at der foreligger en valid bevilling i sagen. Herefter kan risiko og omfang vurderes, og om de to eksisterende kontroller skal tilrettes (det generelle ledelsestilsyn og kontrollen med, at alternativ modtager er oprettet i kreditormodulet). Forvaltningen vil kun oprette nye ledelsestilsyn, som er rettet mod enkelte problemstillinger i sagsbehandlingen, hvis risikoens omfang vurderes som væsentlig.

Forvaltningen vil sikre, at den alternative modtager oprettes i kreditormodulet i sagsbehandlingsprocessen ved at tilrette forretningsgangen, og fejllisten dermed kan reduceres til et minimum af sager.

3.1.1.3 Ledelsestilsyn – Tabt arbejdsfortjeneste efter SEL § 42

I forbindelse med vores sagsrevision har vi i to tilfælde konstateret, at forvaltningen ikke havde foretaget korrekt beregning af pensionen ved udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste. I begge sager har forvaltningen udbetalt for meget pension. Forvaltningen har efterfølgende oplyst, at sagsgangen på området vil blive ændret ved, at der i alle sager vil blive indført en kontrolberegning af den arbejdsgiverudbetalte pension, ligesom forholdet vil blive kontrolleret i ledelsestilsynet for 2014. Det er endvidere oplyst, at forvaltningen på baggrund af de gennemgåede sager i ledelsestilsynet vil tage stilling til, om der skal ske yderligere tiltag på baggrund af omfang og risici.

Forvaltningen har oplyst, at der foretages opfølgning på alle tre indsatser, som beskrevet oven for:

- 1) beregningsskema, som anvendes i sagsbehandlingen, vil blive opdateret med kontrolpunkter,
- 2) forholdet er en del af ledelsestilsynet for 2014 og
- 3) på baggrund af udfaldet af ledelsestilsynet vil forvaltningen tage stilling til, om der skal ske yderligere tiltag.

Udgifter, som ikke er refusionsberettiget i de to udtagne sager, vil blive berigtiget i refusionsopgørelsen for 2014.

Vi følger op herpå i forbindelse med vores revision af 2014.

3.1.2 Revisionsbemærkning nr. 4. Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelser

3.1.2.1 Årsrevisionen – Manglende kvalitetssikring af grundlaget for skønsmæssig berigtigelse vedrørende SEL §§ 41 og 42

I forbindelse med vores revision blev det konstateret, at forvaltningen ikke havde foretaget kvalitetssikring af, om der var foretaget udbetalinger i sager, som indgik i berigtigelsen som "*passive sager som er gennemgået og lukket i systemet*". En efterfølgende kontrol heraf viste, at der var foretaget udbetaling i en sag. Forvaltningen har efterfølgende oplyst, at sagen snarest vil blive gennemgået.

Forvaltningen har oplyst, at alle passive sager allerede er kontrolleret for udbetalinger i genopretningsplanen, der foretages ikke en ny kontrol.

I forbindelse med refusionsopgørelse for 2014 foretages kontrollen ved, at der ingen udbetalinger sker på passive sager. Forvaltningen vil berigtige eventuelle ikke-refusionsberettigede udgifter i den udtagne sag til refusionsopgørelsen for 2014.

3.1.2.2 Årsrevisionen – Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelsen vedrørende sociale ydelser

Refusionsopgørelsen, som vi modtog fra socialforvaltningen vedrørende refusion af sociale ydelser og integration, var ikke kvalitetssikret i tilstrækkeligt omfang.

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af refusionsopgørelsen konstateret følgende forhold:

Forkert fortegn

Forvaltningen havde indberettet en forventet refusionsindtægt med forkert fortegn.

Forholdet er korrigeret i den endelige opgørelse og har medført en merrefusion på ca. 5 mio.kr.

Uledsagede flygtninge

Forvaltningen har opgjort udgifter svarende til 2,3 mio.kr. til uledsagede flygtningebørn, som er afholdt på en af kommunens institutioner.

Kommunen har oplyst, at de omfattede personer ikke har nogen gyldig opholdstilladelse (asylansøgere). Ifølge forvaltningens oplysninger er der tale om mindreårige uledsagede børn, som har modtaget en dom under deres ophold på asylcenter. Opholdene har i gennemsnit varet 36 dage. Vi har anmodet forvaltningen om hjemmel til hjemtagelse af 100% refusion af denne målgruppe, da der ikke foreligger en gyldig opholdstilladelse.

Forvaltningen har oplyst, at de vil kontakte ministeriet og bede dem om at tage stilling i den konkrete sag.

Vi følger op på forholdet i forbindelse med vores revision for 2014.

3.1.2.3 Årsrevisionen – Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelsen vedrørende Særlig Dyre Enkeltsager

Refusionsopgørelsen, som vi modtog fra socialforvaltningen vedrørende refusion af særlig dyre enkeltsager, var ikke kvalitetssikret i tilstrækkeligt omfang.

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af refusionsopgørelsen konstateret følgende forhold:

Forkerte beløbsgrænser

Der var i refusionsberegningen af særlig dyre enkeltsager anvendt forkerte beløbsgrænser.

Ikke medtaget udgifter

Vi har i forbindelse med gennemgang af refusionsgrundlaget konstateret, at der på området 5.32 var flere sager, hvor der fejlagtigt ikke var medtaget udgifter for juli måned.

Manglende korrektion af berigtigelser

I forbindelse gennemgangen af berigtigelser vedrørende tidligere år konstaterede vi, at der var enkelte sager, som ikke var korrigeret.

Periodisering

Vi har i forbindelse med gennemgangen af refusionsberegningen foretaget en gennemgang af periodisering på enkeltsagsniveau. Gennemgangen viste en lang række sager, hvor det af opgørelsen over refusionsberettigede udgifter pr. måned indikerede, at der ikke var foretaget korrekt periodisering af udgifterne.

Forvaltningen har foretaget korrektion af ovennævnte forhold. Korrektionen har medført en merrefusion på ca. 17,5 mio.kr.

Anbefaling

Vi skal anbefale, at der etableres procedure for kvalitetssikring af refusionsopgørelsen, herunder om der er foretaget korrekt periodisering af de refusionsberettigede udgifter.

3.1.2.4 Årsrevisionen – Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelsen vedrørende Beboerindskudslån

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af refusionsopgørelsen vedrørende beboerindskudslån konstateret, at socialforvaltningen har indberettet 1.363.998 kr. for meget i ydet lån vedrørende låneordning 4.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at der er sket en dobbelt indberetning af lån ydet i 1. halvår 2013. Forvaltningen har oplyst, at beløbet vil blive berigtiget i indberetningen for 1. halvår 2014, da det ikke er muligt at ændre opgørelsen for 2013, hvilket også har betydet, at vi har været nødsaget til at tage forbehold herfor i refusionsopgørelsen.

3.2 Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen – bemærkninger vedrørende Beskæftigelsesministeriet

Ingen revisionsbemærkninger.

4. Resultatet af revisionen

4.1 Revisors kommentarer til resultatet af den gennemførte revision

I henhold til gældende bestemmelser for revision af områder med statsrefusion skal vi fremdrage forhold af principiel eller økonomisk betydning samt tilfælde, hvor fortolkning af gældende regler giver anledning til tvivl. I det følgende anfører vi de kommentarer, som vores revisionsarbejde har givet anledning til. Kommentarerne kan virke detaljerede, da de enkelte ressortministerier stiller krav til rapporteringen.

4.1.1 Kommentarer vedrørende personsager og øvrige specifikke forhold

Der henvises til bilag 1–3.

4.2 Revisors kommentarer til resultatet af gennemførte analyser, opmærksomhedspunkter og forvaltningsrevision

Med henblik på at styrke vores revisionsoverbevisning har vi blandt andet foretaget følgende analyser i 2013:

4.2.1 Analyser af udgifter på SEL §§ 109 og 110

I forbindelse med vores løbende revision har vi foretaget en analyse af udgifterne på §§ 109 og 110. Vi har i den forbindelse vurderet sammenhængen i forvaltningens regneark, som regulerer refusionshjemtagelsen. Det er på baggrund heraf vores vurdering, at forvaltningen korrigerer refusionsgrundlaget for ikke-refusionsberettigede udgifter, herunder udgifter for borgere, der ikke tilhører målgruppen, for eksempel borgere der er husvilde og borgere, hvis udgifter samtidig opkræves i andre kommuner.

Analysen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger.

4.3 Opfølgning på tidligere års revisionsbemærkninger

Vi har gennemgået kommunens besvarelser af tidligere års fremsatte revisionsbemærkninger til de sociale regnskaber. Det er påset, at Borgerrepræsentationens afgørelse med hensyn til de fremkomne bemærkninger er iagttaget, og at eventuelle berigtigelser er foretaget. Med hensyn til opfølgning på ministeriernes decisionsskrivelser henvises til bilag 1–3.

Socialforvaltningen 2010

Nr. 16 Interne kontroller – betaling af regninger (medicinudgifter)	Der henvises til punkt 3.2 i bilag 1.
---	---------------------------------------

Socialforvaltningen 2011

Der er ikke uafsluttede revisionsbemærkninger vedrørende 2011

Socialforvaltningen 2012

Nr. 5 Interne kontrolsystem	Der henvises til revisionsbemærkning nr. 3 afsnit 3.1.1
Nr. 6 Særlig dyre enkeltsager	Forholdet vurderes afklaret
Nr. 7 Merudgifter efter servicelovens § 41	Forholdet vurderes afklaret
Nr. 8 Genopretning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 41 og 42	Forholdet vurderes afklaret
Nr. 9 Refusionsopgørelsen 2012	Forholdet vurderes afklaret

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Der er ikke uafsluttede revisionsbemærkninger vedrørende Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

4.4 Særlige gennemgange

4.4.1 Temarevision 2013 – Kommunernes hjemtagelse af refusion hen over året

Social- og Integrationsministeriet udsendte i slutningen af januar 2013 et brev til kommunalbestyrelserne og de kommunale revisorer, hvor temaet for temarevision 2013 blev præsenteret. I vejledning af 28. juni 2013 fremgår de fokuspunkter, som temarevisionen skal omfatte, hvorfor vores revision er afgrænset heraf.

Vi har på baggrund heraf tilrettelagt vores revision med henblik på at skabe klarhed over, hvorvidt kommunens forretningsgange omkring den løbende refusionsanmodning er tilfredsstillende på alle sagsområder omfattet af temarevisionen.

4.4.1.1 Hensigtsmæssige forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning

Det er vores opfattelse, at kommunen har etableret betryggende og hensigtsmæssige forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning, og at kommunen foretager den nødvendige kvalitetssikring af de løbende refusionsanmodninger, som sikrer, at refusionsanmodningerne afspejler det faktiske udgiftsniveau på det enkelte område.

Det er endvidere vores opfattelse, at kommunen har etableret et hensigtsmæssigt og velfungerende samarbejde mellem økonomi- og fagforvaltningerne i forbindelse med refusionsanmodningerne og opfølgningen herpå.

4.4.1.2 Ændring/korrektion i de løbende refusionsanmodninger, inklusive løbende restafregninger

Det er konstateret, at kommunen ikke foretager en systematisk analyse af eventuelle forskydninger/afvigelser i de kvartalsvise refusionsanmodninger inden for budgetåret, men at der løbende sker en vurdering af eventuelle afvigelser, og at der foretages ændring/korrektion i årets løbende anmodninger om forskudsrefusion, når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil, ligesom kommunen foretager systematisk kvartalsvise løbende restafregninger, når de faktiske udgiftstal giver anledning hertil.

4.4.1.2.1 Særlig dyre enkeltsager

Ministeret har fremsendt en oversigt over kommunens refusionshjemtagelse på området. Oversigten udviser en række mindre afvigelser mellem løbende og endelige restafregning. Det er konstateret, at disse afvigelser primært skyldes indførelse af ændrede beløbsgrænser på børn- og ungeområdet i august 2012.

4.4.1.2.2 Statsrefusion – øvrige områder

Ministeriet har ligeledes fremsendt en oversigt over afvigelser mellem løbende og endelig restafregning for statsrefusionen. Det er konstateret, at der primært er tale om afvigelser, der skyldes, at kommunens forretningsgange og ledelseskontroller virker effektive, så eventuelle uhensigtsmæssigheder og fejlkonteringer i driften opdages og korrigeres løbende.

Herudover er der foretaget væsentlige ændringer i refusionshjemtagelsen på baggrund af genopretning af flere områder (SEL §§ 41,42,109 og 110). Der er tale om korrektioner, som forvaltningen ikke har haft mulighed for at opgøre løbende, da refusionsberigtigelsen har afventet resultatet af genopretninger af de enkelte områder.

4.4.1.3 Analyse af eventuelle forskydninger/afvigelser og/eller manglende restafregninger i de kvartalsvise refusionsanmodninger

Det er oplyst, at kommunen foretager systematisk analyse af årsagerne til eventuelle store restafregninger efter budgetårets udgang, og at kommunen systematisk ændrer forretningsgange for den kvartalsvise refusionsanmodning, når analyser mv. giver anledning hertil.

Det er endvidere vores erfaring, at de løbende ændringer i forretningsgange betyder, at kommunen retter konstaterede problemstillinger op.

4.4.1.4 Revisors anbefalinger til kommunen

Det er på baggrund af ovenstående vores opfattelse, at kommunen har tilrettelagt hensigtsmæssige forretningsgange for og organisering af den kvartalsvise refusionsanmodning, herunder den løbende kvalitetssikring heraf.

5. Afslutning

Som afslutning på den udførte revision har vi påtegnet følgende opgørelser uden forbehold:

- Endelig opgørelse over uforbrugte midler i 2013 for den forebyggende arbejdsmarkedsindsats (det lokale beskæftigelsesråd)
- Anmodning om statsrefusion for særligt dyre enkeltsager i henhold til servicelovens § 176
- Anmodning om endelig restafregning af statsrefusion af sociale ydelser og integration

Og følgende opgørelse er påtegnet med forbehold:

- Anmodning om endelig restafregning vedrørende boliglån for 2. halvår 2013

København, den 11. juni 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab


Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor


Ulrik Vassing
statsautoriseret revisor

Bilag 1

Redegørelse til Ministeriet for Børn, Li- gestilling, Integration og Sociale Forholds område for 2013

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Bemærkninger til refusionsopgørelserne	1
3. Opfølgning på tidligere år	1
3.1 Opfølgning på decisionsskrivelsen fra 2011	3
3.2 Opfølgning på decisionsskrivelsen fra 2010	3
4. Gennemgang og fravalg i personsager	4
4.1 Omfang og resultat af den stikprøvevise udførte revision af personsager	4
4.2 Kommentarer til sagsgennemgangen	7
4.3 Fravalg af sager/udgiftsområder	7
5. Ordninger med særlige rapporteringskrav	7

1. Indledning

Nærværende redegørelse er udarbejdet på baggrund af de særlige rapporteringskrav, som ministeriet stiller i bekendtgørelsen om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision. Den skal ses som et supplement til revisionsberetningen for 2013 vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion.

Baseret på den samlede revision, som væsentligst omfatter forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling, er det vores opfattelse, at de områder, der henhører under ministeriet, generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler således, at kommunen i al væsentlighed er berettiget til de beløb, der fremgår af den årlige refusions- og tilskudsopgørelse. Revisionen har dog givet anledning til revisionsbemærkninger og kommentarer, som efter vores opfattelse ikke har væsentlig betydning for kommunens refusions- og tilskudshjemtagelse. Der henvises til revisionsbemærkningerne i revisionsberetningen vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion, samt til kommentarer i nærværende redegørelse.

2. Bemærkninger til refusionsopgørelserne

Revisionen har givet anledning til bemærkninger til refusionshjemtagelsen på Social- og Integrationsministeriets område vedrørende endelig restafregning af sociale ydelser og særlig dyre enkeltsager. Der henvises til revisionsbemærkning nr. 4 i vores revisionsberetning for 2013 vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion.

3. Opfølgning på tidligere år

Afsnittet indeholder bemærkninger til tidligere års decisionsskrivelser fra ministeriet samt opfølgning på tidligere års revisionsbemærkninger på ministeriets område. Endvidere indeholder afsnittet redegørelse for kommunens refusionsmæssige berigtigelse af forhold vedrørende tidligere år.

Vi har på tidspunktet for revisionens afslutning endnu ikke modtaget ministeriets decisionsskrivelse vedrørende vores revisionsberetning for 2012.

Observationer for regnskabsåret 2012

1. Internt kontrolsystem
2. Særlig dyre enkeltsager
3. Merudgifter efter servicelovens § 41
4. Genopretning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 41 og 42
5. Refusionsopgørelse for 2012

Regnskabsåret 2011

6. Udbetaling af ydelser til specifik familie
7. Særlig dyre enkeltsager SEL § 176

Regnskabsåret 2010

8. Interne kontroller (medicinudgifter)
9. Afgrænsning af udgifter mellem servicelovens §§ 41 og 44

Det følgende indeholder vores opfølgning på observationer og anbefalinger fra tidligere år.

Ad. 1 Internt kontrolsystem

I forbindelse med revisionen for 2012 konstaterede vi, at forvaltningen ikke havde etableret et ledelsestilsyn på området for særligt dyre enkeltsager.

Vi har efterfølgende modtaget en forretningsgang for særligt dyre sager, som efter det oplyste forventes implementeret i 2014. Forholdet er overført til 2013, hvor vi har påført området en revisionsbemærkning for manglende udførelse af ledelsestilsyn for 2013.

Ad. 2 Særlig dyre enkeltsager

Kommunen oplyste ved revisionen af 2012, at berigtigelse for de tilbud, som er oprettet på Tilbudsportalen i 2013, vil blive berigtiget i forbindelse med afgivelse af refusionsregnskabet for 2013.

Vi har efterfølgende modtaget dokumentation herfor, og det er vores opfattelse, at forholdet er afklaret.

Ad. 3 Merudgifter efter servicelovens § 41

Forholdet er afklaret, da ministeriet har godkendt genopretningsplanen for 2012.

Ad. 4 Genopretning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 41 og 42

Genopretningen er gennemført, og det er vores opfattelse, at berigtigelse for 2013 er afsluttet, såfremt ministeriet godkender, at forvaltningen har anvendt samme model som for 2012.

Ad. 5 Refusionsopgørelse for 2012

I forbindelse med årsrevisionen for 2013 er det konstateret, at forvaltningen har berigtiget udgiften for 2012 på baggrund af faktiske udgifter og sager i stedet for budgetterede.

Forholdet vurderes på baggrund heraf for afsluttet.

3.1 Opfølgning på decisionsskrivelsen fra 2011

Ad. 6 Udbetaling af ydelser til specifik familie

Revisionsbemærkningen er udarbejdet på baggrund af særlig analyse, der er udarbejdet af Intern Revision. Det fremgår hverken af rapporten fra Intern Revision af opfølgingsrevisionen eller af vores bemærkning i beretningen, at der har været grundlag for at sætte spørgsmålstegn ved refusionshjemtagelsen.

Det fremgår derimod, at kritikken i det væsentligste vedrører uhensigtsmæssige forhold omkring økonomirapportering, herunder manglende overblik over de samlede udbetalinger fra Københavns Kommunen, som blev afklaret i 2012.

Forholdet vurderes på baggrund heraf som værende afsluttet.

Ad. 7 Særlig dyre enkeltsager SEL § 176

I forbindelse med vores revision konstaterede vi enkelte sager vedrørende enkeltmandstilbud, som ikke fremgik af tilbudsportalen. I forbindelse med vores revision af refusionsopgørelsen for 2013 er det konstateret, at sagerne er afholdt uden for refusionsordningen med Staten. Forholdet vurderes herefter for afsluttet.

3.2 Opfølgning på decisionsskrivelsen fra 2010

Ad. 8 Interne kontroller (medicinudgifter)

Kontrol af medicinafregning

Der udestod ved revisionen for 2012 to delpunkter:

- 1) Afklaring af kontrolansvaret og
- 2) Stikprøve vedrørende sektoransvar

Ad. 1 Afklaring af kontrolansvaret

Forvaltningen havde oplyst, at der i løbet af 2013 ville blive udarbejdet en intern kontrol på området til afdækning af fejludbetalinger vedrørende medicin. Det er efterfølgende oplyst, at kontrollen først vil blive indarbejdet i forbindelse med overgang til nyt økonomisystem, hvorfor forholdet videreføres, indtil kontrollen er implementeret. Vi anbefaler, at forvaltningen indarbejder kontrollen, jf. 2), som en permanent kontrol, idet denne kontrol sikrer, at væsentlige fejl opdages, indtil kommunen overgår til nyt økonomisystem.

Ad. 2. Stikprøve om sektoransvar (ansvars og betalingsfordeling mellem kommune og region)

Forvaltningen har udført ledelsestilsyn for 2013. Det er på baggrund heraf vores opfattelse, at forretningsgangen for tilsynet følges. Forvaltningen har oplyst, at kontrollen vil blive videreført i 2014 for sager, som ikke er afsluttet i 2013. Vi anbefaler, at kontrollen videreføres i 2014 som en analyse med

stikprøver, hvor alle sager på området indgår, da kontrollen efter vores opfattelse afdækker en væsentlig risiko.

Forvaltningen har oplyst, at der løbende foretages kontrol af begge problemstillinger, indtil et nyt økonomisystem kan understøtte dokumentationskravet.

Ad.9 Afgrænsning af udgifter mellem servicelovens §§ 41 og 44

Forhold anses for afklaret jf. ministeriets skrivelse af 21. november 2013 vedrørende fortolkningen af servicelovens § 41

4. Gennemgang og fravalg i personsager

Dette afsnit indeholder dels revisors begrundelser for at fravælge områder i sagsgennemgangen, dels en oversigt over fejlbehæftede områder.

4.1 Omfang og resultat af den stikprøvevise udførte revision af personsager

På baggrund af den foretagne sagsrevision kan vi opstille nedenstående oversigt over vores stikprøvevise sagsrevision. I den forbindelse skal det bemærkes:

- at stikprøver er udvalgt bevidst for at afdække fejl i modsætning til tilfældig stikprøveudvælgelse
- at stikprøvernes fejlandel derfor ikke kan tages som et udtryk for den forventede fejlandel i hele sagsmængden
- at en fejlbehæftet sag kun medtages i en af nedenstående kategorier, uagtet at denne kan indeholde flere fejltyper.

Sagsområde	Regler	Antal udtagne sager	Væsentlige fejl			Systematiske fejl		Kommentarer til sagsgangen	Området fravalgt	Området administreres generelt i omgængende regler	Revisionsbemærkninger	Forbehold
			Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning	Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning						
Statsrefusion - Særligt dyre enkelsager	SEL § 176	14	-	-	-	-	Henvisning til afsnit	-	Ja	* 3.1.2	Henvisning til afsnit	
Merudgiftsydelse	SEL § 41	11	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Tabt arbejdsfortjeneste	SEL § 42	4	-	-	-	-	-	-	Ja	* 3.1.1	-	
Hjælp til flytning	SEL § 181	-	-	-	-	-	-	-	Afventer ministeriets svar	* 3.1.2	-	
Advokatbistand, aktindsigt mv.	SEL § 72	1	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Dækning af nødvendige merudgifter	SEL § 100	4	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Botilbud Krisecenter	SEL § 109	2	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Botilbud	SEL § 110	5	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Hjælp i særlige tilfælde (enkeltdgifter, sygebehandling, særlig hjælp vedrørende børn, flytning)	LAS kap. 10	10	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Efterlevelsehjælp	LAS kap. 10a	-	-	-	-	-	-	4.3	Ja	-	-	
Boligydelse, boligsikring, beboerindskudsån	Lov om individuel boligstøtte	-	-	-	-	-	-	4.3	Ja	-	-	
Førtidspension	Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv.	1	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Folketøj og tillæg til pensionister	lov om socialpension	4	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Hjælp i særlige tilfælde	IL kapitel 6	1	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Fejl vedr. grundtilskud, tilskud til uledsagede mindreårige samt refusion vedr. hjælp i særlige	IL § 45	10	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Udbetaling af rapatrieringsstøtte mv.	Repatrieringslovens §§ 7-8	1	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	

* henviser til bemærkning herom i den sociale beretning

	Ja	Nej
Er der manglende afstemninger på Social- og Integrationsministerets område		x

4.2 Kommentarer til sagsgennemgangen

Revisionen har ikke givet anledning til kommentarer til sagsgennemgangen.

4.3 Fravalg af sager/udgiftsområder

Vi har i 2013 foretaget fravalg på følgende områder:

- Efterlevelseshjælp
- Boligstøtte

Vi har baseret vores revision af 2013 på resultaterne af vores revision for 2012, hvor områderne ikke gav anledning til bemærkninger. Herudover har vi baseret os på kommunens velfungerende forretningsgange og interne kontroller, som vi har testet inden for hver transaktionskæde. Endelig har vi opnået overbevisning gennem regnskabsanalyser og stikprøver, der udføres i forbindelse med vores revision af refusionsopgørelserne, der foretages i forbindelse med vores statusrevision.

5. Ordninger med særlige rapporteringskrav

Som led i vores revision af kommunen har vi efter afgivelse af sidste års revisionsberetning særskilt revideret tilskudsregnskaber, jf. vores årsrevisionsberetning for 2013, bilag 1.

Det er vores opfattelse, at tilskuddet er anvendt til det bevilgede formål, og der henvises i øvrigt til den afgivne revisorerklæring.

Bilag 2

Redegørelse til Beskæftigelsesministeriet for 2013

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Bemærkninger til refusionsopgørelserne	1
3. Opfølgning på tidligere år	1
3.1 Revisionsberetningen for 2012	2
4. Gennemgang og fravalg i personsager	2
4.1 Omfang og resultat af den stikprøvevise udførte revision af personsager	2
4.2 Generelle anbefalinger til sagsgennemgangen	7
4.2.1 Sygedagpengeområdet	7
4.2.2 Revalidering	8
4.3 Kommentarer til sagsgennemgangen	8
4.3.1 Kontanthjælp og starthjælp	8
4.3.2 Aktivering inkl. Vejledning og opfølgning	9
4.3.3 Revalidering inkl. forrevalidering	9
4.3.4 Ledighedsydelse	10
4.3.5 Sygedagpenge	10
4.3.6 Integrationsområdet	11
4.4 Fravalg af sager/udgiftsområder	12
4.4.1 Servicejob	12
5. Ordninger med særlige rapporteringskrav	12
5.1 Projektregnskaber	12

1. Indledning

Nærværende redegørelse er udarbejdet på baggrund af de særlige rapporteringskrav, som ministeriet stiller i bekendtgørelsen om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision. Den skal ses som et supplement til revisionsberetningen for 2013 vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion.

Baseret på den samlede revision, som væsentligst omfatter forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling, er det vores opfattelse, at de områder, der henhører under ministeriet, generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler således, at kommunen i al væsentlighed er berettiget til de beløb, der fremgår af den årlige refusions- og tilskudsopgørelse. Revisionen har dog givet anledning til kommentarer, som efter vores opfattelse ikke har væsentlig betydning for kommunens refusions- og tilskudshjemtagelse. Der henvises til revisionsberetningen vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion, samt til kommentarer i nærværende redegørelse.

Resultatet af vores revision af 2013 på Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens område viser efter vores opfattelse en betydelig reduktion i antallet af fejl i sagerne i forhold til tidligere år. Andelen af fejl er reduceret fra 52% i 2011, 37% i 2012 til 25% i 2013, hvoraf langt størstedelen af de konstaterede fejl er fejl uden refusionsmæssig betydning.

Vi har dog på området vedrørende sygedagpenge kunnet konstatere en faldende kvalitet i sagsbehandlingen. Samme tendens har forvaltningen observeret i det udførte ledelsestilsyn på området.

2. Bemærkninger til refusionsopgørelserne

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger til refusionshjemtagelsen på Beskæftigelsesministeriets område.

3. Opfølgning på tidligere år

Afsnittet indeholder bemærkninger til decisionsskrivelsen for 2012 fra ministeriet samt opfølgning på tidligere års revisionsbemærkninger på ministeriets område. Endvidere indeholder afsnittet redegørelse for kommunens refusionsmæssige berigtigelse af forhold vedrørende tidligere år.

3.1 Revisionsberetningen for 2012

Vi har modtaget decisionsskrivelsen for 2012 den 21. februar 2014, hvor vi bedes følge op på følgende forhold:

1. Revalideringsområdet
2. Sygedagpengeområdet
3. Misbrug af sociale ydelser

Ad. 1 Revalideringsområdet

Ministeriet har i decisionsskrivelsen vedrørende revisionsberetningen for 2012 anmodet om en status på gennemgang af samtlige aktive revalideringssager.

Forvaltningen har oplyst, at der er foretaget gennemgang af samtlige revalideringssager. Gennemgangen gav anledning til yderligere gennemgang af 12 sager med henblik på vurdering af revalideringsberettigelse. Gennemgangen viser, at 2 sager er i orden. I en sag er der ikke udbetalt ydelse og i 9 sager er der foretaget berigtigelse med et samlet beløb på 1.377.569 kr. Berigtigelserne er foretaget i 2013 og 2014

Forholdet anses herefter for afsluttet.

Ad. 2 Sygedagpengeområdet

Der henvises til afsnit 4.2.1.

Ad. 3 Misbrug af sociale ydelser

Der henvises til socialberetningen afsnit 2.8.

4. Gennemgang og fravalg i personsager

Dette afsnit indeholder dels revisors begrundelser for at fravælge områder i sagsgennemgangen, dels en oversigt over fejlbehæftede områder.

4.1 Omfang og resultat af den stikprøvevise udførte revision af personsager

På baggrund af den foretagne sagsrevision kan vi opstille nedenstående oversigt over vores stikprøvevise sagsrevision. I den forbindelse skal det bemærkes:

- at stikprøver er udvalgt bevidst for at afdække fejl i modsætning til tilfældig stikprøveudvælgelse
- at stikprøvernes fejlandel derfor ikke kan tages som et udtryk for den forventede fejlandel i hele sagsmængden

- at anvendelsen af det af ministeriet udarbejdede fejlskema kan betyde, at en fejlbehæftet sag medtages i flere af nedenstående kategorier, såfremt den indeholder ydelsestyper og fejl i disse, der er kategoriseret i forskellige kategorier.

Sagsområde	Regler	Antal udtagne sager	Væsentlige fejl			Systematiske fejl			Kommentarer til sagsgennemgangen	Området fravalgt	Området administreres generelt i overensstemmelse med gældende regler	Revisionsbemærkninger	Forbehold
			Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning	Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning	Henvielse til afsnit	Henvielse til afsnit					
Kontanthjælp og starthjælp	LAS kap. 4	21	2	-	-	-	-	4.3.1	-	Ja	-	-	
Aktivering inkl. Vejledning og opfølgning	LAB kap. 8-12	22	7	1	-	-	-	4.3.2	-	Ja	-	-	
Revalidering inkl. Forrevalidering	LAS kap. 6	12	3	3	-	-	-	4.2.2 og 4.3.3	-	Ja	-	-	
Tilskud til udgifter til hjælpemidler og mentor mv.	LAB kap. 14	3	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Befordringsgodtgørelse	LAB kap. 15	1	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Fleksjob	LAB §§ 69-73	7	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Ledighedsydelse og særlig ydelse	LAS kap. 7	7	1	-	-	-	-	4.3.4	-	Ja	-	-	
Delpension	Lov om delpension	2	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Sygedagpenge	lov om sygedagpenge	31	10	1	-	-	-	4.2.1 og 4.3.5	-	Ja	-	-	
Fleksydelse (60 år)	lov om fleksydelse	2	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Ansættelse med løntilskud	LAB kap. 12	5	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	
Servicejob (løntilskud)	Lov om ophævelse af lov om servicejob	-	-	-	-	-	-	-	4.4.1	Ja	-	-	
Forsikrede ledige a-dagpenge	§ 82 a i lov om arbejdsløshedsforsikring mv.	8	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-	

Sagsområde	Regler	Antal udtagne sager	Væsentlige fejl			Systematiske fejl		Kommentarer til sagen	Området fravalgt	Området administreres generelt i overensstemmelse med gældende regler	Revisionsbemærkninger	Forbehold
			Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning	Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning						
Udarbejdelse af integrationskontrakt inden for 1 måned	IL § 19	4	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-
Løbende opfølgning op integrationskontrakten	IL § 20	4	3	-	-	-	4.3.6	-	-	Ja	-	-
Tiltag ifht. Sygemeldte udlændinge	IL § 20a	4	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-
Tilkud om integrationsprogram, herunder tilbud om danskuddannelse, kursus i samfundsforståelse og beskæftigelsesrettede tilbud	Kapitel 4	3	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-
Tilbud om introduktionsforløb, herunder tilbud om danskuddannelse, kursus i samfundsforståelse og beskæftigelsesrettede tilbud	Kapitel 4a	1	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-
Udbetaling af introduktionsydelse, herunder rådgivningsvurdering og evt. sanktionering	IL kapitel 5	4	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-
Fejl vedr. refusion og/eller resultattilskud	IL § 45	10	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-
Henvielse til danskuddannelse efter danskeuddannelsesloven	Danskeuddannelseslovens §§2-2a og §2b, stk. 1	-	-	-	-	-	-	-	-	Ja	-	-

Følgende grupperinger er revideret, men fremgår ikke af skemaet:

5.91.007 Personlig assistance til handicappede i erhverv med 50 pct. refusion, jf. §§ 4-5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv mv.

5.91.008 Personlig assistance til handicappede under efter- og videreuddannelse med 50 pct. refusion, jf. § 14 i lov om kompensation til handicappede i erhverv mv.

	Ja	Nej
Er der manglende afstemninger på Beskæftigelsesministeriets område		x

4.2 Generelle anbefalinger til sagsgennemgangen

4.2.1 Sygedagpengeområdet

Generelle observationer

Generelt er det vores opfattelse, at sygedagpengeområdet administreres i overensstemmelse med gældende regler jf. ovenstående skema.

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af enkeltsager på området vedrørende sygedagpenge foretaget en generel vurdering af kvaliteten i sagsbehandlingen.

I nedenstående har vi kort beskrevet de områder, hvor kvaliteten i sagsbehandlingen efter vores opfattelse kan forbedres, og hvor den mangelfulde kvalitet kan være medvirkende årsag til at forlænge sagsbehandlingen og dermed sygedagpengemodtagernes forløb.

Observationerne er i overensstemmelse med forvaltningens konstateringer i det udførte ledelsestilsyn på området.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at der iværksættes en handleplan med henblik på at øge kvaliteten i sagsbehandlingen på nedenstående områder:

Arbejdsgiver kontakt

Det er i forbindelse med gennemgangen af enkeltsager oplyst, at der umiddelbart er en systematik, der tyder på, at der ikke tages kontakt til arbejdsgiver, hvis borgeren er opsagt.

Det er ligeledes vores indtryk, at kontakten til arbejdsgiver, for en del sagers vedkomne, foregår ved at sende ”ringebreve” til arbejdsgiver.

Det er vores opfattelse, at forholdene omkring arbejdsgiverkontakten er væsentlig i forhold til at fastholde sygemeldte lønmodtagere på arbejdsmarkedet.

Vi skal derfor anbefale, at procedurene vedrørende arbejdsgiverkontakt ændres, således at der er større fokus på kontakten, også for opsagte lønmodtagere.

Opfølgingsplan

Det er oplyst, at opfølgingsplanen generelt oprettes på en tidligere dato end den dato, hvor den første gang tages i brug og udfyldes.

Det er vores opfattelse, at denne procedure ikke giver et retvisende billede af tidspunktet for opfølgingsplanernes faktiske oprettelse og ibrugtagen.

§ 7 vurdering

I forhold til den indledende vurdering af berettigelsen til sygedagpenge er vi af den opfattelse, at forvaltningen med fordel kan overveje at omlægge arbejdsgangen således, at bevillingssagerne ikke startes op i ydelsen, før der er taget en socialfaglig stilling til grundlaget herfor, på baggrund af oplysningsskema, kontakt til borger og indsendte lægelige oplysninger (mulighedserklæring).

Det er vores opfattelse, at der ikke i tilstrækkeligt omfang bliver taget stilling til den løbende berettigelse i sygedagpengesagerne, hvilket medfører en øget risiko for, at sagerne trækker ud.

4.2.2 Revalidering

Generel observation § 47 Lov om aktiv socialpolitik

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af enkeltsager foretaget en vurdering af kvaliteten i sagsbehandlingen vedrørende revalideringssager.

Det er vores opfattelse, at det ikke i tilstrækkeligt omfang er dokumenteret i sagerne, hvorvidt de udarbejdede revalideringsplaner sigter mod områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder, eller at der tydeligt argumenteres, såfremt revalideringsplanen sigter mod et ledighedstungt beskæftigelsesområde, herunder at der er beskrevet en klar sammenhæng mellem valg af revalideringsplan og borgernes behov for kompensation.

Det er endvidere vores opfattelse, at det i sagerne ikke er tilstrækkeligt dokumenteret, hvorvidt det er vurderet, om borgerne er kompenseret ved revalideringsplanens ophør.

Vi skal anbefale, at der iværksættes tiltag for at øge kvaliteten i sagsbehandlingen.

4.3 Kommentarer til sagsgennemgangen

4.3.1 Kontanthjælp og starthjælp

Kontanthjælp og aktivering

Vi har gennemgået 21 sager, hvor vi – ud over at have haft fokus på rettidighed i forbindelse jobsamtaler og afgivelse af tilbud – har foretaget en bredere vurdering i forhold til sagsadministrationen af den beskæftigelsesrettede indsats, herunder anvendelsen af jobplanen som aktive og processkabende værktøjer i den beskæftigelsesrettede indsats.

Vi har i forbindelse med vores gennemgang konstateret fejl i 2 sager. De konstaterede fejl kan henføres til følgende fejltyper:

Visitation og uddannelsespålæg

Vi har i 1 sag konstateret, at der ikke var overensstemmelse mellem visitationen og uddannelsespålæg.

Mentorforløb

I 1 sag er det konstateret, at der ikke var taget stilling til mentorforløb.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

4.3.2 Aktivering inkl. Vejledning og opfølgning

Aktivering og opfølgning mv.

Vi har gennemgået 22 sager, hvor der har været rettet fokus på rettidighed i forhold til afholdelse af jobsamtaler i det individuelle kontaktfølgning, rettidighed i forbindelse med afgivelse af ret- og pligts-tilbud.

Opfølgning i henhold til det individuelle kontaktfølgning

I 7 sager har vi konstateret, at der ikke var foretaget opfølgning i henhold til det individuelle kontaktfølgning med det i lovgivningen fastsatte interval.

I en af sagerne er det endvidere konstateret, at der ikke er foretaget opfølgning på borgerens tilmelding til uddannelse.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at der er fokus på problemstillingen i forbindelse med forvaltningens ledelsestilsyn.

Manglende jobplan

I 1 sag er det konstateret, at der ikke foreligger en jobplan, samt at der ikke er angivet et beskæftigelsesmål. Det er endvidere konstateret, at der ikke er foretaget partshøring i forbindelse med uberettiget udeblivelse for i alt 3 dage.

Sagen er drøftet med forvaltningen, der er enige, og det er oplyst, at borgeren efterfølgende er parts-hørt.

4.3.3 Revalidering inkl. forrevalidering

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af personsager foretaget gennemgang af i alt 12 sager, og har konstateret fejl i 6 sager. De konstaterede fejl kan henføres til nedenstående fejltyper:

Manglende ændring/opdatering af jobplan

I 2 sager er det konstateret, at der ikke var foretaget opdatering af jobplanen i forbindelse med ændringer, eller at jobplanen var mangelfuld.

Manglende stillingtagen til uddannelseskift

I 1 sag er det konstateret, at der ikke var taget stilling til borgerens uddannelseskift. I samme sag er det endvidere konstateret, at der ikke forelå vurdering af forlængelse af revalideringen.

Sagen er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at sagen berigtiges.

Manglende opdatering af konklusion i ressourceprofil

I 1 sag er konklusionen i ressourceprofilen ikke opdateret.

Fejlagtig iværksættelse af revalidering

I 1 sag er revalideringen iværksat på utilstrækkeligt grundlag.

Manglende stillingtagen til efterfølgende beskæftigelsesmuligheder og inddragelse af arbejdsmarkedsbalancen

I 1 sag er det konstateret, at der ikke er taget stilling til de efterfølgende beskæftigelsesmuligheder samt inddragelse af arbejdsmarkedsbalancen i forbindelse med fastsættelse af revalideringsplanen. Der er endvidere mangelfuld dokumentation for opfølgning på uddannelsesinstitutionen.

Afgørelse på ansøgning om fleksjob

I 1 sag er der ikke foretaget afgørelse i forbindelse med borgerens ansøgning om fleksjob.

Mangelfuld vurdering i henhold til RTL § 7a

I 1 sag forelå der ikke en fyldestgørende vurdering i henhold til RTL § 7a.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enige.

4.3.4 Ledighedsydelse

Vi har i forbindelse med vores løbende revision foretaget gennemgang af i alt 7 personsager vedrørende ledighedsydelse og særlig ydelse. Vi har i den forbindelse konstateret fejl i 1 sag vedrørende fejlkontering af ydelse under ferie uden refusionsmæssig betydning samt manglende rettidighed i forbindelse med § 10 opfølgning.

Sagen er drøftet med forvaltningen, der er enig.

4.3.5 Sygedagpenge

Vi har i forbindelse med vores løbende revision foretaget gennemgang af i alt 31 personsager vedrørende sygedagpenge. Vi har i den forbindelse konstateret fejl i 11 sager. Fejlene er opsummeret i nedenstående:

Forkert match

I 3 sager har vi konstateret, at der var foretaget et forkert match af sagerne.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

Uberettiget udbetaling af sygedagpenge

I 1 sag er det konstateret, at der ikke var grundlag for udbetaling af sygedagpenge.

Sagen er drøftet med forvaltningen, der er enig. Forvaltningen har oplyst, at sagen berigtiges.

Manglende rettidighed i forbindelse med opfølgningen

I 3 sager er det konstateret, at der ikke er foretaget rettidig opfølgning.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

Utilstrækkelige lægelige oplysninger

I 2 sager er det konstateret, at der ikke forelå tilstrækkelige lægelige oplysninger for vurdering af sagen.

I 1 sag var der først indhentet lægelige oplysninger efter 11 måneder, og sagen manglede ligeledes grundlag for forlængelse.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

§ 7-vurdering

I 2 sager er det konstateret, at der ikke forelå tilstrækkelige oplysninger for §7-vurdering.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

4.3.6 Integrationsområdet

Vi har i forbindelse med vores løbende revision foretaget gennemgang af i alt 4 personsager vedrørende integration, repatriering og hjælp til flygtninge og har konstateret fejl i 3 sager.

Manglende rettidighed i forbindelse med opfølgning

I 3 sager er det konstateret, at der ikke er foretaget rettidig opfølgning i henhold til integrationslovens § 20.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

Manglende opdatering af integrationskontrakten

I sagerne er det endvidere konstateret, at der ikke er foretaget opdatering af integrationskontrakten i forbindelse med opfølgningen og ændring af beskæftigelsesindsatsen.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der er enig.

4.4 Fravalg af sager/udgiftsområder

Vi har foretaget følgende fravalg på ministeriets område for 2013:

4.4.1 Servicejob

Vi har baseret vores revision af 2013 på resultaterne af vores revision for 2012. Herudover har vi opnået overbevisning gennem regnskabsanalyser og stikprøver, der udføres i forbindelse med vores revision af refusionsopgørelserne, der foretages i forbindelse med vores statusrevision.

5. Ordninger med særlige rapporteringskrav

I dette afsnit har vi redegjort for revision og påtegning af eventuelle opgørelser efter særlige regler på Beskæftigelsesministeriets område om revision af kommunernes regnskaber.

5.1 Projektregnskaber

Som led i vores revision af kommunen har vi efter afgivelse af sidste års revisionsberetning særskilt revideret tilskudsregnskaber, jf. vores årsrevisionsberetning for 2013, bilag 1.

Det er vores opfattelse, at tilskuddet er anvendt til det bevilgede formål, og der henvises i øvrigt til den afgivne revisorerklæring.

Bilag 3

Redegørelse til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter for 2013

1. Indledning

Nærværende redegørelse er udarbejdet på baggrund af de særlige rapporteringskrav, som ministeriet stiller i bekendtgørelsen om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision. Det skal ses som et supplement til revisionsberetningen for 2013 vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion.

Baseret på den samlede revision, som væsentligst omfatter forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling, er det vores opfattelse, at de områder, der henhører under ministeriet, generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler således, at kommunen i al væsentlighed er berettiget til de beløb, der fremgår af den årlige refusions- og tilskudsopgørelse. Revisionen har dog givet anledning til revisionsbemærkninger og kommentarer, som efter vores opfattelse ikke har væsentlige betydning for kommunens refusions- og tilskudshjemtagelse. Der henvises til revisionsbemærkningerne i revisionsberetningen vedrørende sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion, samt til kommentarer i nærværende redegørelse.

2. Bemærkninger til refusionsopgørelsen

Vores gennemgang af refusionsopgørelsen for 2013 har ikke givet anledning til bemærkninger.

3. Opfølgning på tidligere år

Vi har modtaget ministeriets decisionsskrivelse for 2012 af 28. marts 2014. Der fremgår ikke opfølgningspunkter vedrørende tidligere år.

4. Gennemgang og fravalg af personsager

Dette afsnit indeholder dels revisors begrundelse for at fravælge områder i sagsgennemgangen, dels en oversigt over fejlbehæftede områder.

4.1 Omfang og resultat af den stikprøvevise udførte revision af personsager

På baggrund af den foretagne sagsrevision kan vi opstille nedenstående oversigt over vores stikprøvevise sagsrevision. I den forbindelse skal det bemærkes, at anvendelsen af det af ministeriet udarbejdede fejlskema kan betyde, at en fejlbehæftet sag medtages i flere af nedenstående kategorier, såfremt den indeholder ydelsestyper og fejl, der er kategoriseret i forskellige kategorier.

Sagsområde	Regler	Antal udvalgte sager	Væsentlige fejl			Systematiske / generelle fejl			Kommentarer til sagsgangen	området fravalgt	Området administreres generelt i overensstemmelse med gældende regler	Revisionsbemærkninger	Forbehold
			Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning	Uden refusionsmæssig betydning	Med refusionsmæssig betydning							
Byfornyelse og udvikling af Byer	Lov om byfornyelse og udvikling af byer	*	-	-	-	-	-	Hensvisning til afsnit	-	Ja	Hensvisning til afsnit	Hensvisning til afsnit	
Udgifter ved udlejning til flygtninge	Almenboligloven § 62	-	0	0	0	0	0		4.2	Ja			
Udgifter til betaling af beboerindskud	Almenboligloven § 74	3	0	0	0	0	0		-	Ja			
Udgifter til betaling af beboerindskud	Ældreboligloven § 16	2	0	0	0	0	0		-	Ja			
Udgifter til betaling af kompensation for højere nettoboludgifter	Friplejeboligloven § 16	-	0	0	0	0	0		4.2	Ja			
Udgifter til betaling af beboerindskud	Friplejeboligloven § 19	-	0	0	0	0	0		4.2	Ja			

* Området er undergivet særskilt erklæring, hvorfor området ikke er rapporteret her.

	Ja	Nej
Er der manglende afstemninger på ministeriets område		x

4.2 Fravalg på ministeriets område

Vi har foretaget fravalg af sagsgennemgang på følgende områder for 2013:

- Udgifter ved udlejning til flygtninge (Almenboligloven § 62),
- Udgifter til betaling af kompensation for højere nettoboligudgifter (Fripolejeboligloven § 16),
- Udgifter til betaling af beboerindskud (Fripolejeboligloven § 19).

Vi har baseret vores revision på regnskabsanalyser og stikprøver, der er udført i forbindelse med vores revision af refusionsopgørelserne.